

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СТОКОВИТЕ БОРСИ И ТЪРЖИЩАТА

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Анализът на цените на едро на храните през първите шест месеца на 2016 г. показва, че се наблюдава трайно успокояване на пазара на храни. Цените на основните хранителни стоки остават стабилни. Устойчивият възходящ тренд при движението на международната цена на захарта, рефлектира и на нашия пазар, като от началото на годината кривата на цената на захарта е възходяща. През м. юни цените на хранителните стоки, млечните и месните произведения отново остават стабилни с незначителни колебания в двете посоки. Такива са наблюденията и за предходния петгодишен период.

При цените на едро на плодовете и зеленчуците се наблюдават типичните сезонни тенденции, както и силната зависимост при тях от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина и колебанията при тях са в по-големи ценови диапазони, а тенденциите са разнопосочни.

1. Хранителни стоки

През м. юни пазарът на едро на храни остава сравнително спокоен като колебанията спрямо предходния месец са в интервала $\pm 1 - 5\%$. (табл.1, фиг.1)

Запазва се слабата възходяща тенденция от предходните месеци при движението на цената на захарта, но средно месечните цени през юни остават близки до нивата от м. май. (фиг. 6) Лек ръст от 2-4 % има при варивата и ориза. Тази слаба възходяща тенденция се наблюдава от началото и средата на м. май. Спад на месечна база от 2% е отчетен при цената на олиото, а яйцата поевтиняват с 6% (1 ст./бр.) Цената на едро на брашното през м. юни е без промяна. (табл. 1, фиг. 1, 8, 9, 10, 11)

Цените на млечните произведения също остават относително стабилни, като при цените на кашкавала, маслото и киселото мляко се наблюдава лек низходящ тренд от 1-3%. Цената на кравето сирене бележи незначителен ръст от 3%, като слабата възходяща тенденция при него се наблюдава от началото на м. май. (табл. 1, фиг.1, 14, 15)

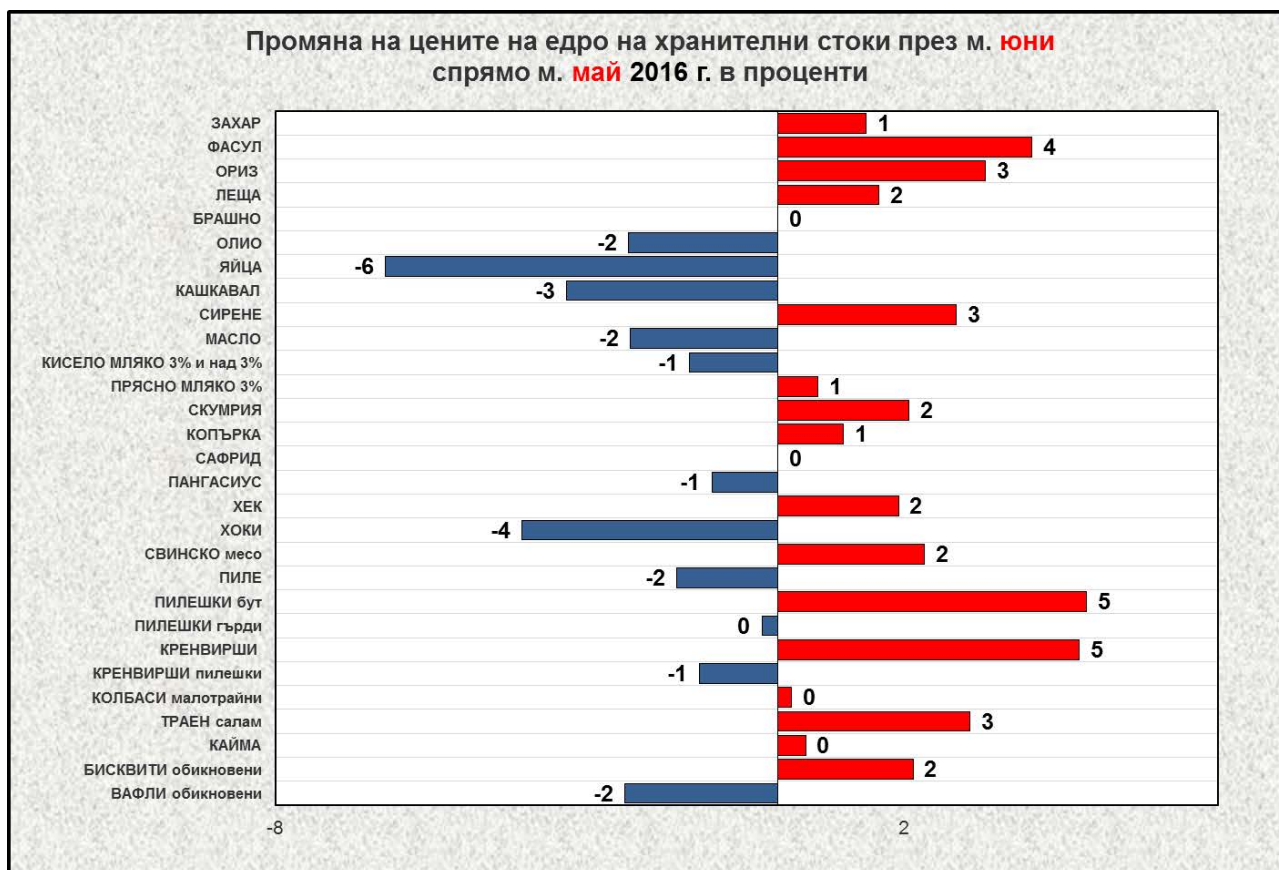
Общата тенденция при движението на цените на месото и месните произведения през юни е на задържане на стойностите около нивата от предходния месец с колебания в двете посоки $\pm 2 - 5\%$. Поскъпване на месечна база с около 3 – 5% има при кренвиршите, пилешките бутчета и трайния салам.

Най-голям спад на месечна база е отчетен при рибата хоки (4%), а промяната на другите видове риби е около 1%. (табл. 1, фиг. 1, 12 и 13)

Цените на захарните изделия през м. юни се доближават до нивата от предходния месец.

Таблица 1

СТОКА	май'16	юни'16	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	1,43	1,45	1,4	0,02
ФАСУЛ	2,72	2,83	4,0	0,11
ОРИЗ	1,82	1,88	3,3	0,06
ЛЕЩА	3,12	3,17	1,6	0,05
БРАШНО	0,80	0,80	0,0	0,00
ОЛИО	2,10	2,05	-2,4	-0,05
ЯЙЦА	0,16	0,15	-6,3	-0,01
КАШКАВАЛ	9,53	9,21	-3,4	-0,32
СИРЕНЕ	5,29	5,44	2,8	0,15
МАСЛО	1,28	1,25	-2,3	-0,03
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	0,71	0,70	-1,4	-0,01
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,56	1,57	0,6	0,01
СКУМРИЯ	3,84	3,92	2,1	0,08
КОПЪРКА	1,91	1,93	1,0	0,02
САФРИД	3,20	3,20	0,0	0,00
ПАНГАСИУС	3,80	3,76	-1,1	-0,04
ХЕК	5,21	5,31	1,9	0,10
ХОКИ	4,67	4,48	-4,1	-0,19
СВИНСКО месо	6,42	6,57	2,3	0,15
ПИЛЕ	3,73	3,67	-1,6	-0,06
ПИЛЕШКИ бут	2,85	2,99	4,9	0,14
ПИЛЕШКИ гърди	7,83	7,81	-0,3	-0,02
КРЕНВИРШИ	4,17	4,37	4,8	0,20
КРЕНВИРШИ пилешки	3,19	3,15	-1,3	-0,04
КОЛБАСИ малотрайни	4,52	4,53	0,2	0,01
ТРАЕН салам	8,52	8,78	3,1	0,26
КАЙМА	4,53	4,55	0,4	0,02
БИСКВИТИ обикновени	0,93	0,95	2,2	0,02
ВАФЛИ обикновени	2,46	2,40	-2,4	-0,06

Фигура 1

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на повечето хранителни стоки се наблюдава низходящ тренд, изразен най-силно при фасула (16%) и ориза (10%). (табл. 2 , фиг. 2)

При цената на слънчогледовото олио от началото на настоящата година се наблюдава устойчив и плавен низходящ тренд, в резултат на което цената на олиото е с 6% по-ниска. В същия период на миналата година цената на олиото се повиши значително. (фиг. 7)

От началото на 2015 г. кривата на цената на захарта има плавен и траен възходящ тренд, който се запазва и през първите шест месеца на настоящата година. Поскъпването на захарта на годишна база е 19%, а спрямо началото на годината е отчетен ръст от 9%. На международния пазар също се наблюдава поскъпване на захарта. (фиг. 6, 42, 43)

Цената на брашното се задържа около миналогодишното си ниво, яйцата поевтиняват на годишна база с 6%, а при цената на лещата се наблюдава значителен ръст спрямо същия месец на миналата година от 24%. (табл. 2, фиг. 2)

Цените на всички млечни произведения, предмет на този анализ са по-ниски, като поевтиняването им на годишна база е в диапазона 4 – 11%, а цената на кравето сирене се задържа до цената от предходната година с незначителен спад от 0.4%

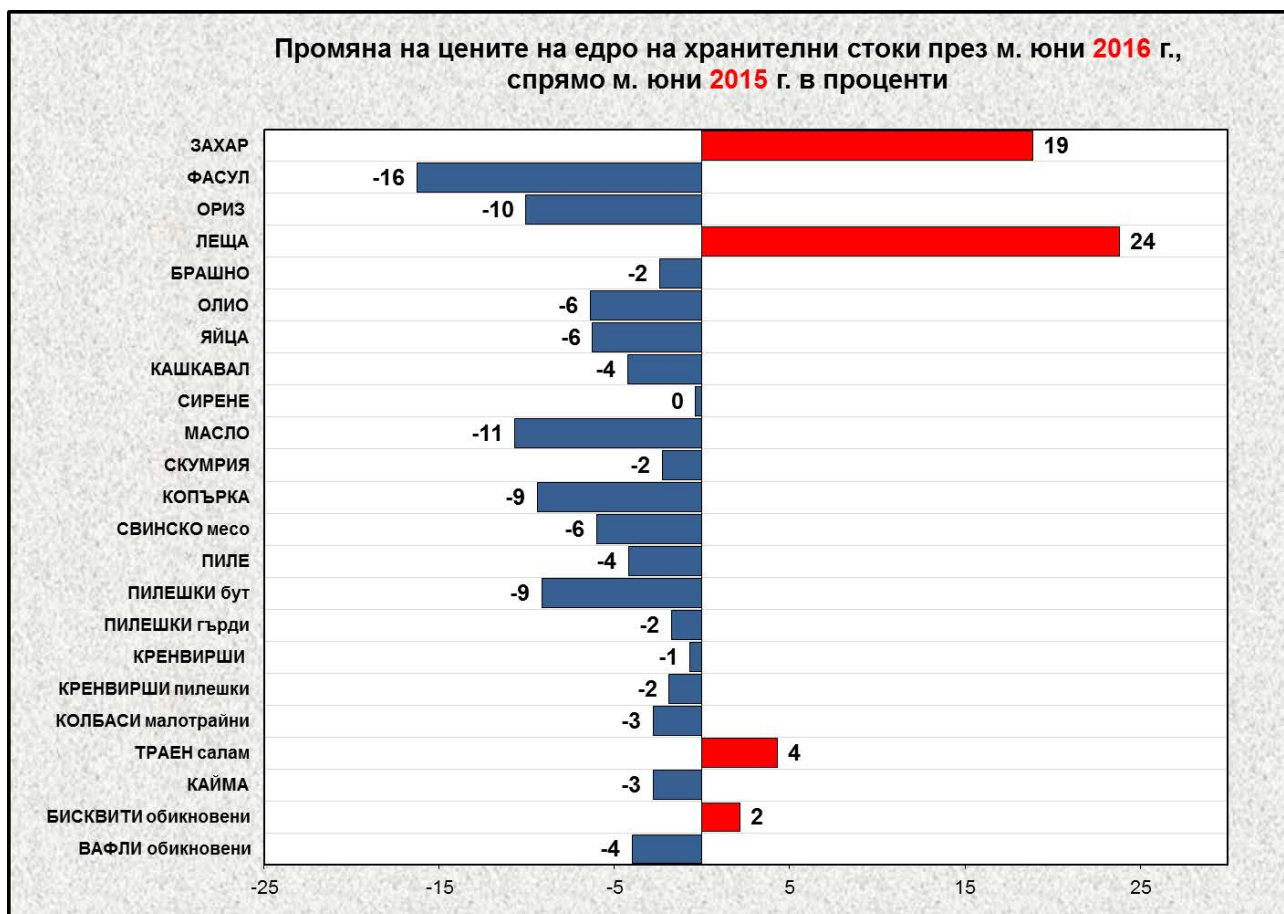
Общата тенденция при движението на цените на месото и месните произведения е низходяща. Поевтиняване в диапазона 6-9% е отчетено при свинското месо и пилешкия бут. С 2 – 4% е намалението на цените на годишна база на пилето, пилешките гърди, кренвиршите и каймата.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база е само върху скумрията и копърката, тъй като останалите видове риби се наблюдават от Комисията от края на 2015 г. В сравнение със същия месец на предходната година цените на скумрията и копърката бележат спад съответно от 2% и 9%. (табл.2 и фиг. 2)

Цените на захарните изделия са относително стабилни с леки колебания в двете посоки от $\pm 2 - 4\%$.

Таблица 2

СТОКА	юни'16	юни'15	промяна в%	промяна в лв.
	цена	цена		
ЗАХАР	1,45	1,22	18,9	0,23
ФАСУЛ	2,83	3,38	-16,3	-0,55
ОРИЗ	1,88	2,09	-10,0	-0,21
ЛЕЩА	3,17	2,56	23,8	0,61
БРАШНО	0,80	0,82	-2,4	-0,02
ОЛИО	2,05	2,19	-6,4	-0,14
ЯЙЦА	0,15	0,16	-6,3	-0,01
КАШКАВАЛ	9,21	9,62	-4,3	-0,41
СИРЕНЕ	5,44	5,46	-0,4	-0,02
МАСЛО	1,25	1,40	-10,7	-0,15
СКУМРИЯ	3,92	4,01	-2,2	-0,09
КОПЪРКА	1,93	2,13	-9,4	-0,20
СВИНСКО месо	6,57	6,99	-6,0	-0,42
ПИЛЕ	3,67	3,83	-4,2	-0,16
ПИЛЕШКИ бут	2,99	3,29	-9,1	-0,30
ПИЛЕШКИ гърди	7,81	7,95	-1,8	-0,14
КРЕНВИРШИ	4,37	4,40	-0,7	-0,03
КРЕНВИРШИ пилешки	3,15	3,21	-1,9	-0,06
КОЛБАСИ малотрайни	4,53	4,66	-2,8	-0,13
ТРАЕН салам	8,78	8,42	4,3	0,36
КАЙМА	4,55	4,68	-2,8	-0,13
БИСКВИТИ обикновени	0,95	0,93	2,2	0,02
ВАФЛИ обикновени	2,40	2,50	-4,0	-0,10

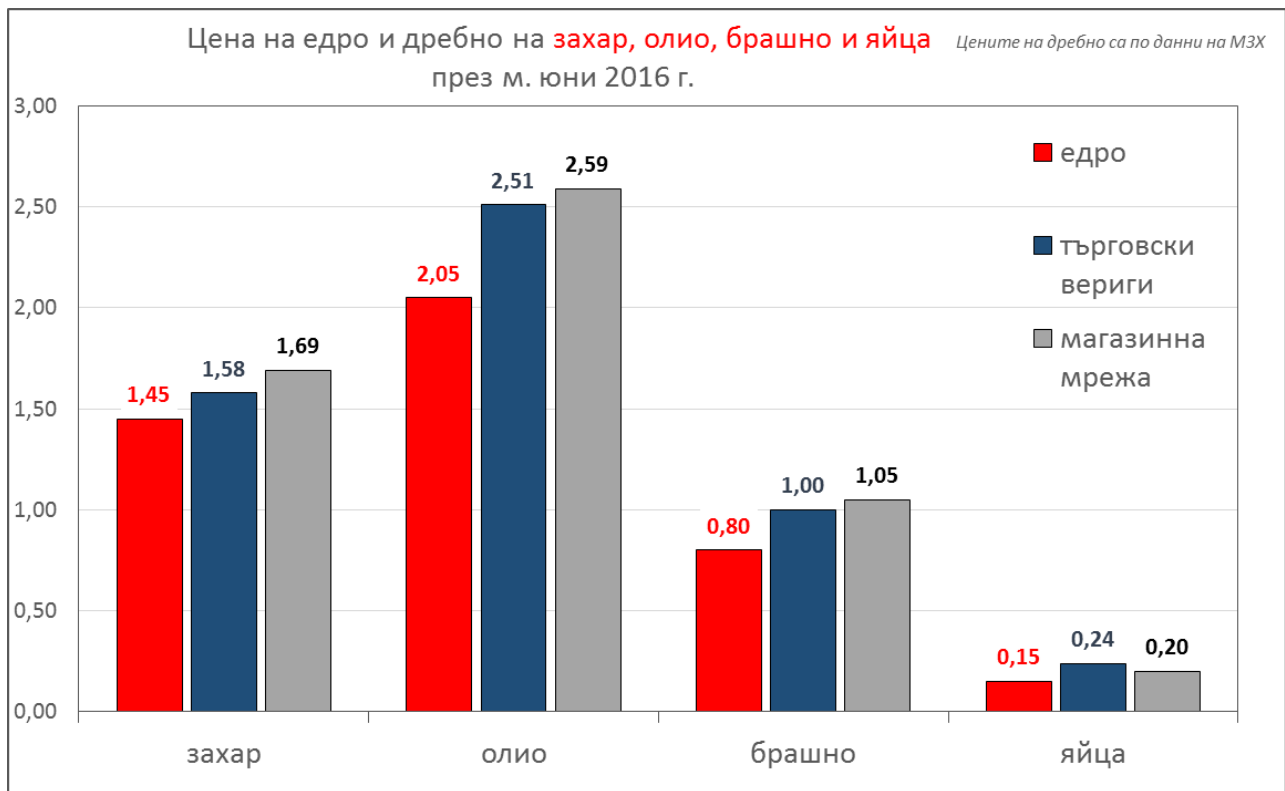

Фигура 2

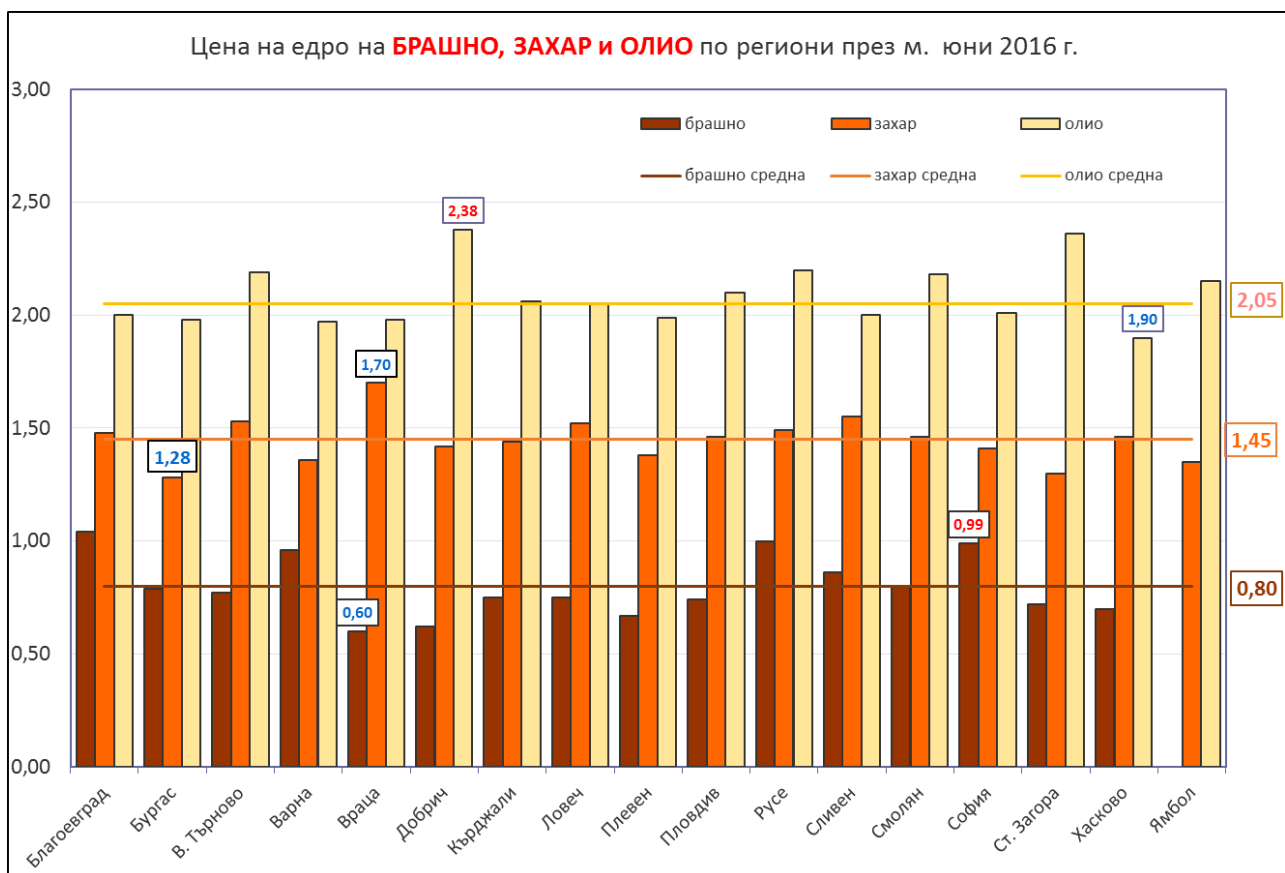
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. юни най-високи са цените в магазинната мрежа, като само при яйцата се наблюдава по-висока цена в големите търговски вериги. Надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро, в големите търговски вериги са най-големи при яйцата – 60%, а най-малка надценка има при захарта – 9%. Маржът между цените на едро и дребно на олиото и брашното е 22-25%. В магазинната мрежа най-голямата надценка от 33% е при яйцата и най-малка съответно при захарта – 17%. (табл.3 и фиг.3)

Таблица 3

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
захар	1,45	1,58	9	0,13	1,69	17	0,24
олио	2,05	2,51	22	0,46	2,59	26	0,54
брашно	0,80	1,00	25	0,20	1,05	31	0,25
яйца	0,15	0,24	60	0,09	0,20	33	0,05

Фигура 3

Фигура 4

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че отклоненията в цените в различните регион от средната за страната цена са в диапазона $\pm 15-25\%$.

При средна цена за страната през м. юни на брашното 0.80 лв./кг, средната цена на брашното на тържищата в област София е 0.99 лв./кг, а в област Враца 0.60 лв./кг. Най-висока цена на едро на захарта през юни е отчетена в област Враца – 1.70, а най-ниска в област Бургас – 1.28 лв./кг. Най-скъпо се е търгувало през юни олиото на тържищата в област Добрич – 2.38 лв./кг, най-евтино е било то в Хасковска област – 1.90 лв./кг, а средната за страната цена на олиото през месеца е 2.05 лв./кг. (фиг.4)

Таблица 4

юни	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИЛЕ	КАЙМА
год.													
2012	2,00	2,73	1,96	0,87	2,66	0,21	9,86	4,75	1,11	4,40	6,27	3,80	4,95
2013	1,91	3,27	1,88	0,97	2,58	0,15	10,46	5,36	1,27	3,95	6,98	4,06	4,98
2014	1,35	4,34	2,02	0,85	1,99	0,15	10,63	5,66	1,33	4,33	6,93	3,98	4,95
2015	1,22	3,38	2,09	0,82	2,19	0,16	9,62	5,46	1,40	4,01	6,99	3,83	4,68
2016	1,45	2,83	1,88	0,80	2,05	0,15	9,21	5,44	1,25	3,92	6,57	3,67	4,55

Анализът на цените на хранителните стоки през м. юни 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 - 2016 г.) показва, че като цяло цените се движат около нивата от м. юни 2013 – 2015 г., като при фасула, млечните произведения, месните произведения и пилешкото месо има траен низходящ тренд през последните три – четири години. (табл.4 и фиг.5)

- През 2011 г. цената на захарта бележи драстичен скок и за шест месеца се покачва със 70%. В резултат на този скок цената на захарта през м. юни 2012 г. е най-висока в сравнение със същия месец на следващите години. През м. юни 2016 г. цената на захарта бележи ръст на годишна база спрямо предходните две години, но остава на по-ниско ниво спрямо периода 2012 – 2013 г.

- От 2012 г. цената на фасула започва да расте и през м. юни 2014 г. тя е най-висока за последния петгодишен период. От средата на същата година трендът се

обръща, в резултат на което цената през юни 2016 г. е по-ниска от предходните три години и се доближава до нивото от 2012 г.

- Цената на ориза през последните години остава сравнително стабилна и се движи на ниво от около 2,00 лв./кг. Стабилният характер на цената на ориза се дължи на това, че производството на ориз в страната през последните години е във възход и тенденциите на световния пазар на ориз не дават силно отражение върху нашия пазар. Анализът на международната цена на ориза показва повишаване на цената от м. ноември 2015 г. и се засилва през последните месеци. Това покачване на стойностите до момента не се отразило на вътрешния пазар. (фиг. 48 и 49)

През месец юни настоящата година цената на ориза у нас е на най-ниско ниво спрямо предходните години.

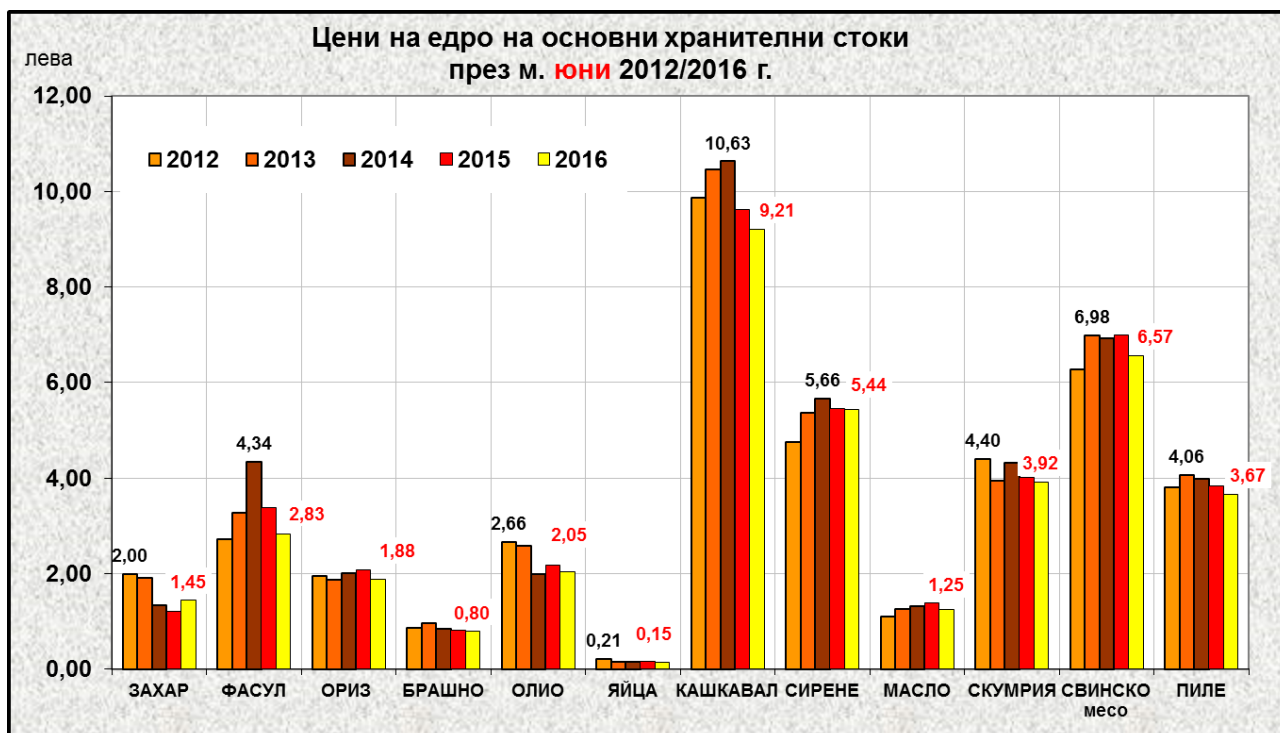
- През цялата 2012 г. кривата на цената на брашното има възходящ тренд и през м. април 2013 г. стойностите са най-високи за петгодишния период. През м. юни настоящата година цената на брашното е на по-ниско ниво спрямо същия месец на 2012 и 2013 г. и се движи около нивата от предходните 2 години.

- Наред с други хранителни стоки и при олиото през 2012 г. се наблюдаваше трайно поскъпване. По тази причина през м. юни 2013 г. цената на олиото има най-високи стойности в сравнение със същия месец на другите години от периода. През пролетта на 2015 г. беше регистрирано поскъпване на олиото, в резултат на което през м. юни на същата година стойностите са на малко по-високо ниво от 2014 г. През м. юни на настоящата година цената на олиото остава на по-ниско ниво от 2015 г. и се доближава до стойностите от същия месец на 2014 г.

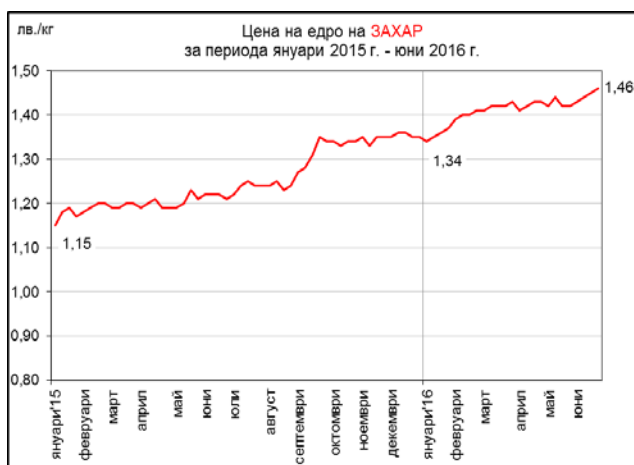
- През шестия месец на настоящата година цените на млечните произведения бележат спад на годишна база. Цените на кравето сирене и кашкавал „Витоша“ са били най-високи през м. юни 2014 г. Това се дължи на постоянната възходяща тенденция, наблюдавана през втората половина на 2012 г. и през цялата 2013 г. В периода 2012 – 2014 г. цената на кравето масло има траен възходящ тренд. През м. юни настоящата година цената на маслото бележи лек спад в сравнение с предходния четиригодишен период.

- В периода 2013 – 2016 г. цените на месото и месните изделия имат траен и плавен низходящ тренд. През юни 2013 г. са отчетни най-високите стойности за тези продукти. Тогава се наблюдаваше и голям скок на цената на месото на световния пазар.

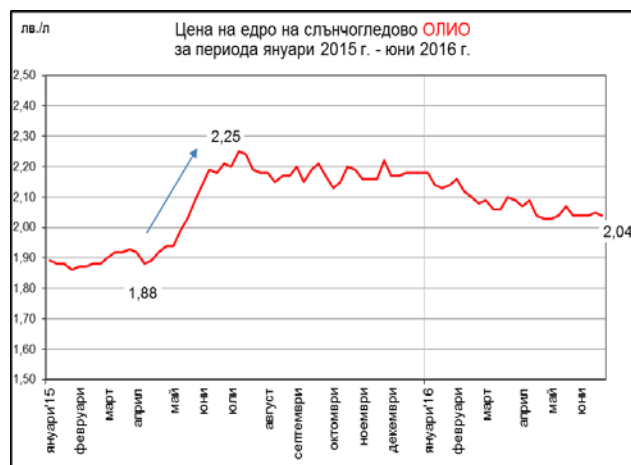

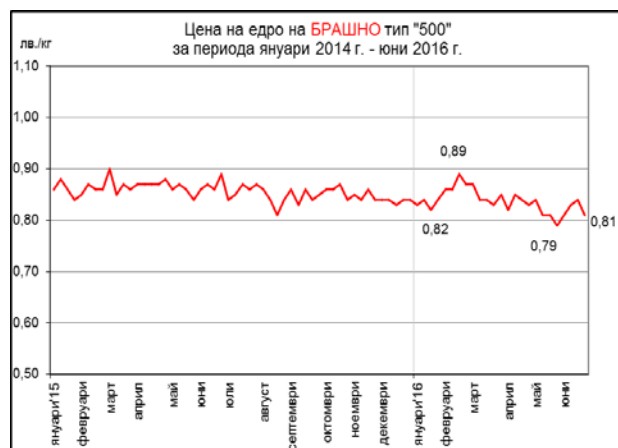
Фигура 5

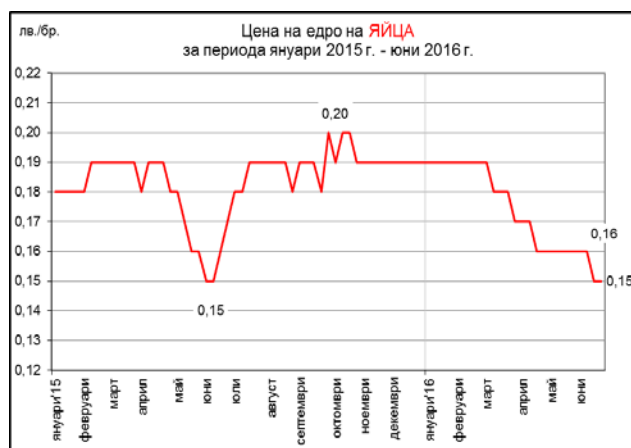
Фигура 6

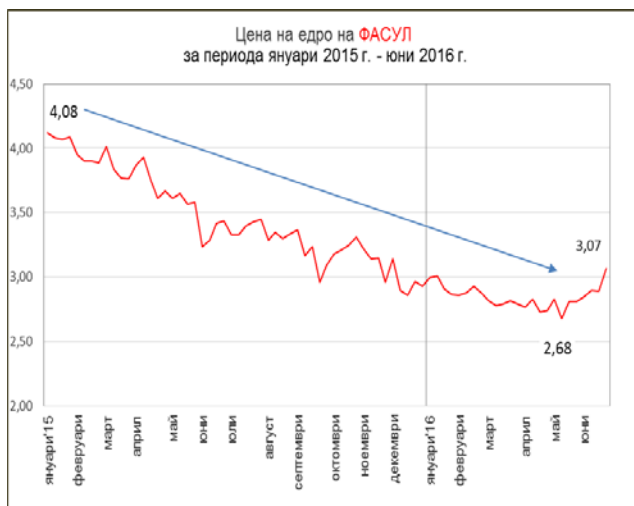
Фигура 7

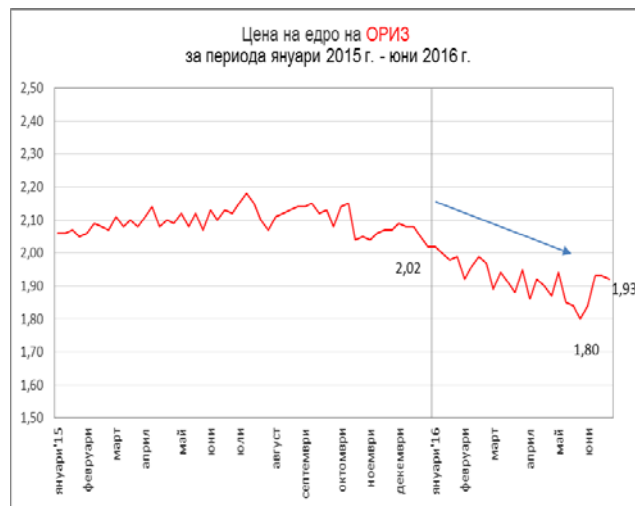
Фигура 8

Фигура 9

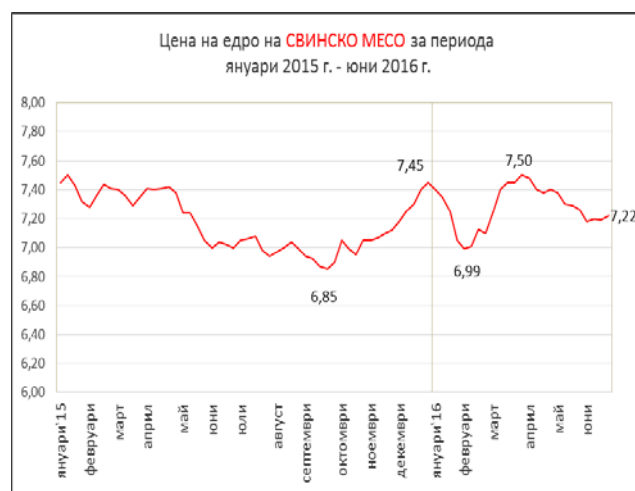
Фигура 10

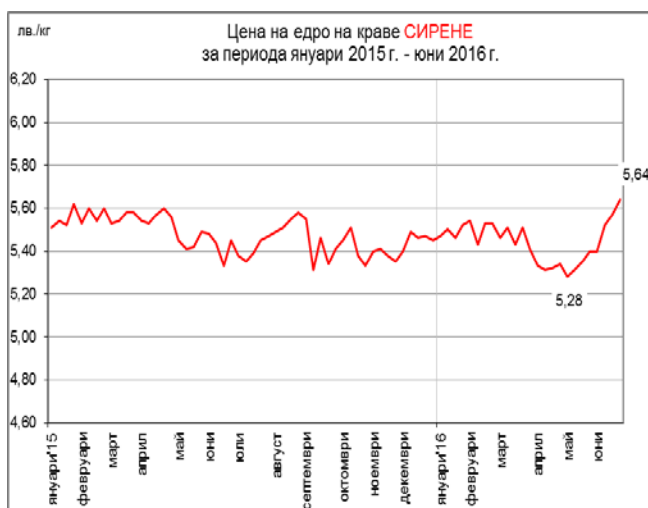
Фигура 11

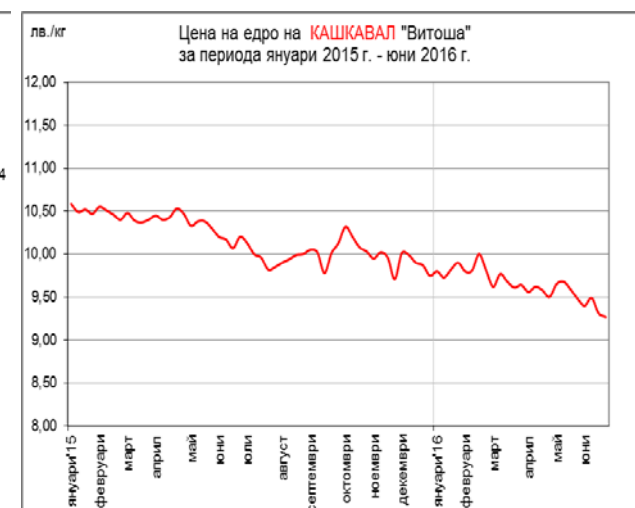
Фигура 12

Фигура 13

Фигура 14

Фигура 15

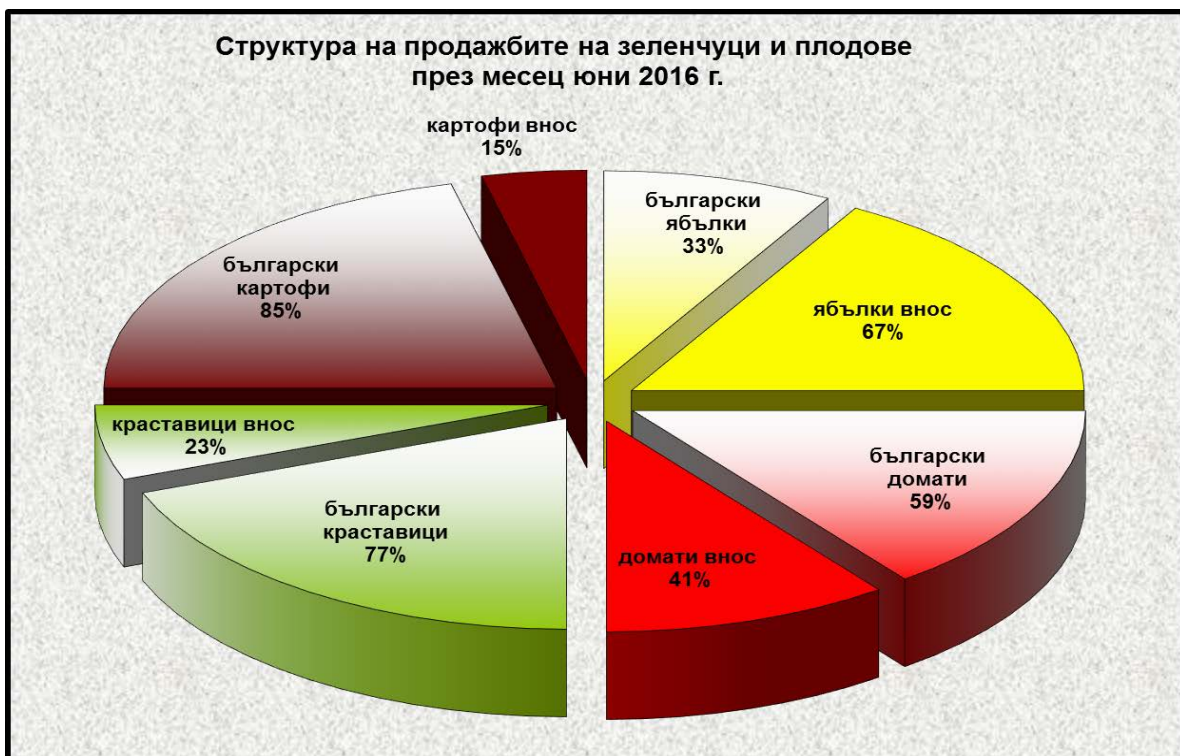
2. Плодове и зеленчуци

През зимните и ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци е изключително нисък, но през по-късните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на плодове и зеленчуци през м. юни показват, че българската продукция присъства в съотносими количества, а при не малка част от тях количествата български плодове и зеленчуци надвишават количествата от внос. Съотношението между продажбите на български оранжерийни домати и домати от внос показва превес на българските домати, като 60% от предлаганите количества са българските домати.

През м. юни на пазара има достатъчно количества български краставици и продажбите при тях съставляват 77% от общото количество продажби на краставици. През месеца на пазара има предлагане на български корнишони, а се появяват и първите български полски краставици.

Най-голям превес като относителен дял при продажбите през м. юни има при българските картофи, които съставляват 85% от общото количество продажби. Наблюденията през последните години са, че производството на ябълки в страната е изключително малко и предлаганите количества не могат да задоволят търсенето. По тази причина относителният дял на продажбите на български ябълки през м. юни настоящата година е 33%, но в сравнение с предходните години се наблюдава известен ръст на българската продукция. (фиг. 16)

Фигура 16

Таблица 5

СТОКА	май'16	юни'16	промяна в%	промяна в лв.	юни'15	промяна в%	промяна в лв.
	цена	цена			цена		
ЯБЪЛКИ	1,18	1,26	7	0,08	1,46	-14	-0,20
ЯБЪЛКИ внос	1,11	1,25	13	0,14	1,30	-4	-0,05
ЧЕРЕШИ	3,89	2,58	-34	-1,31	1,75	47	0,83
ЯГОДИ	2,71	2,88	6	0,17	2,47	17	0,41
ЯГОДИ внос	2,77	2,22	-20	-0,55	1,35	64	0,87
КАЙСИИ	2,52	1,65	-35	-0,87	2,37	-30	-0,72
КАЙСИИ внос	2,68	1,69	-37	-0,99	2,00	-16	-0,31
БАНАНИ	2,33	2,34	0	0,01	2,34	0	0,00
ПОРТОКАЛИ	1,07	0,95	-11	-0,12	1,34	-29	-0,39
МАНДАРИНИ	1,55	1,44	-7	-0,11	2,12	-32	-0,68
ЛИМОНИ	2,97	3,40	14	0,43	2,73	25	0,67
КИВИ	1,35	1,59	18	0,24	2,04	-22	-0,45
КАРТОФИ	0,70	0,66	-6	-0,04	0,68	-3	-0,02
КАРТОФИ пресни	1,00	0,71	-29	-0,29	0,69	3	0,02
КАРТОФИ внос	0,80	0,72	-10	-0,08	0,56	29	0,16
ЛУК зрял	0,83	0,71	-14	-0,12	0,73	-3	-0,02
ЛУК зрял внос	0,75	0,66	-12	-0,09	0,71	-7	-0,05
ЧЕСЪН зрял	4,54	3,90	-14	-0,64	3,79	3	0,11
ЧЕСЪН зрял внос	4,76	4,42	-7	-0,34	3,77	17	0,65
ДОМАТИ оранжерийни	1,93	1,52	-21	-0,41	1,49	2	0,03
ДОМАТИ внос	1,37	1,19	-13	-0,18	1,02	17	0,17
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	1,58	1,12	-29	-0,46	0,94	19	0,18
КРАСТАВИЦИ внос	1,16	1,05	-9	-0,11	0,98	7	0,07
ПЕПЕР червен внос	1,72	1,63	-5	-0,09	2,24	-27	-0,61
САЛАТА зелена	0,46	0,42	-9	-0,04	0,32	31	0,10
РЕПИ	0,53	0,41	-23	-0,12	0,31	32	0,10
ЗЕЛЕ	0,71	0,55	-23	-0,16	0,42	31	0,13
ЗЕЛЕ внос	0,64	0,56	-13	-0,08	0,59	-5	-0,03
ТИКВИЧКИ	1,12	0,67	-40	-0,45	0,48	40	0,19
ТИКВИЧКИ ВНОС	1,06	0,73	-31	-0,33	0,73	0	0,00
МОРКОВИ	0,92	0,77	-16	-0,15	1,25	-38	-0,48
МОРКОВИ внос	0,75	0,81	8	0,06	1,22	-34	-0,41
ГЪБИ култивирани	3,59	3,53	-2	-0,06	3,46	2	0,07

При цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. юни спрямо м. май се наблюдават разнопосочни тенденции, като измененията на стойностите са в сравнително широк диапазон. (табл. 5 и фиг.17)

Цените на плодовете, които са в активен период на производство и предлагане бележат спад на месечна база. В края на сезона на производство и предлагане на българските ягоди, цените им са с 6% по-високи, а ягодите от внос поевтиняват на месечна база с 20%. (фиг. 34)

В разгара на сезона на черешите техните цени бележат спад спрямо предходния месец с 34%, но остават на значително по-високо ниво спрямо същия месец на предходната година. (фиг. 35)

Значителен сезонен спад на месечна база е отчетен при цените на кайсиите, които поевтиняват спрямо предходния месец с 35%.

Поскъпване със 7% е отчетено при български ябълки, а цените на вносите са с 13% по-високи.

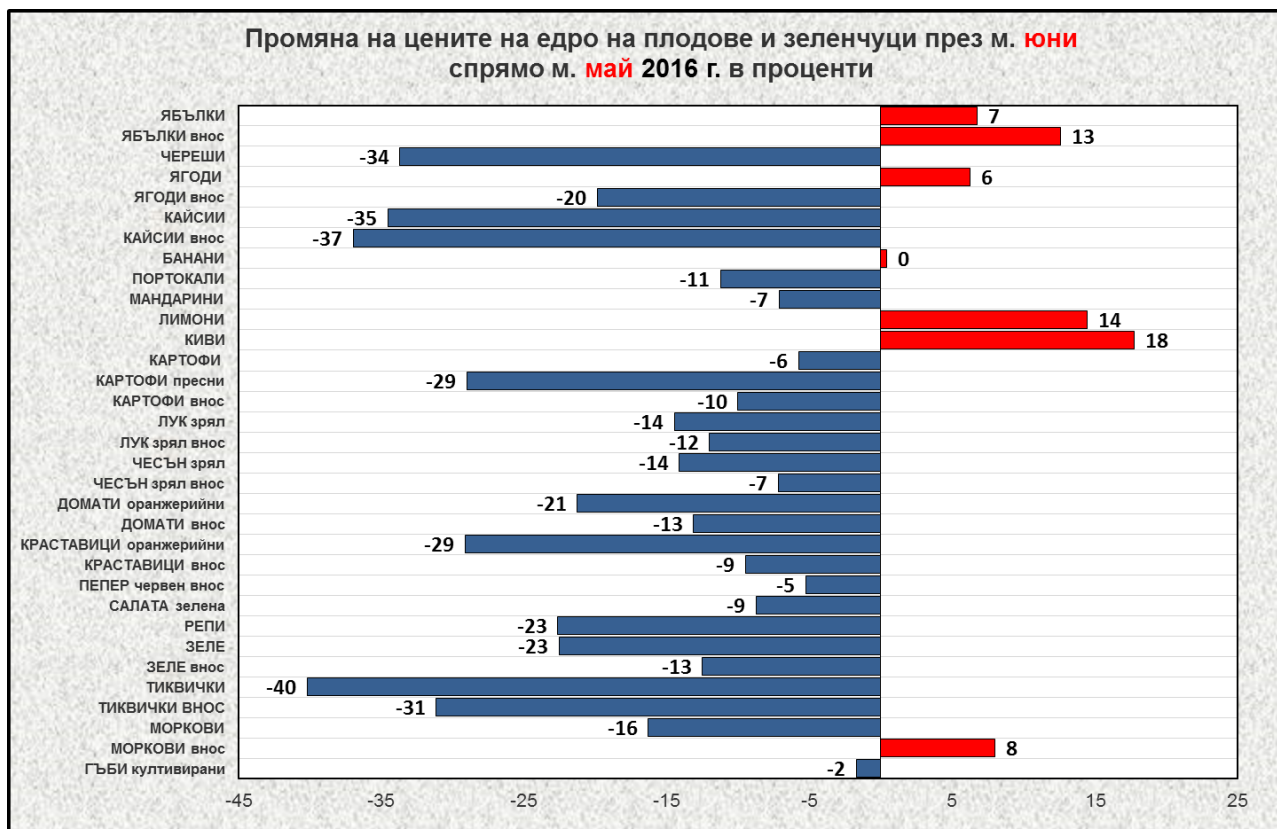
Извън активния сезон на търсене са цитрусовите плодове, но при портокалите и мандарините се наблюдава поевтиняване на месечна база със 7-11%. При лимоните е отчетен ръст на стойностите от 14%, при кивито – 18%, а цената на бананите се задържа около нивото от миналия месец.

Месечните колебания на цените на зеленчуците през м. юни, спрямо предходния месец повтарят характерните за тези стоки сезонни тенденции на спад на стойностите.

Поевтиняване на месечна база в диапазон от 15-30% има при пресните български картофи, оранжерийните домати и краставици, репите, зелето, тиквичките.

Около 10% е отчетеният спад на цените на картофите от внос, зрелия лук и чесън, доматиите и краставиците от внос, зелената салата.

Слабо увеличение на цената има при морковите от внос. (фиг.28,29,30,31)

Фигура 17

В сравнение със същия месец на миналата година тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са разнопосочни и са в големи ценови диапазони. (табл.6 и фиг.19)

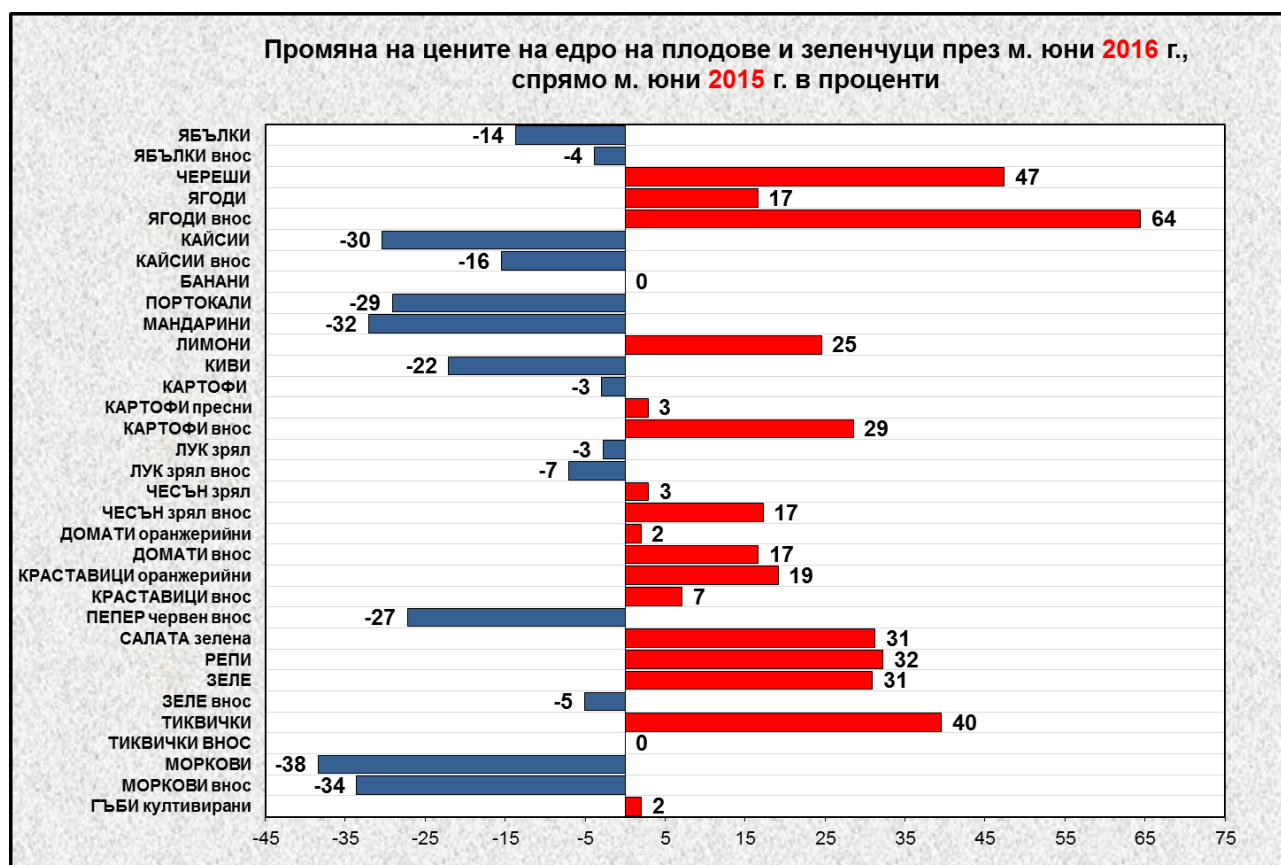
Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при ягодите, като българските ягоди са със 17% по-скъпи, спрямо предходната година, а намалените количества от внос на ягоди е повишила тяхната цена с 64%.Поскъпване на годишна база има и при лимоните с 25%.

Значителен ръст на годишна база е отчетен при цената на черешите, които са с 47% по-високи спрямо същия месец на предходната година. След изключителната реколта от над 46 000 тона череши през миналата година, тази се очертава да бъде лоша за българските производители. Причината е, че над половината от продукцията е унищожена заради ниските температури и сланата е попарила голяма част от дърветата. В резултат на това цените на черешите за пряка консумация през тази година са значително над нивата от същия период на предходната година. (фиг. 35)

През м. юни тази година са отчетени по-ниски цени при кайсиите, като поевтиняването при българската продукция е 30%, а на вносната 16%. Спад на цените спрямо същия месец на миналата година има при цитрусовите плодове (портокали и мандарини) и при кивито (22%).

Цените на картофите от внос бележат ръст на годишна база от 29%, а пресните български картофи и българските картофи от старата реколта се задържат около миналогодишните нива.

През м. юни тази година цените на домати и краставиците са по-високи, като поскъпването на годишна база при домати от внос е 17%, а при българските домати то е незначително и е 2%. По-високи цени спрямо предходната година са регистрирани при българските оранжерийни краставици (19%) и на вносните краставици (7%). Поскъпване на годишна база има и при зелената салата, репите, българските тиквички и зелето. Спад на годишна база има при цената на морковите и червения пипер от внос.

Фигура 18

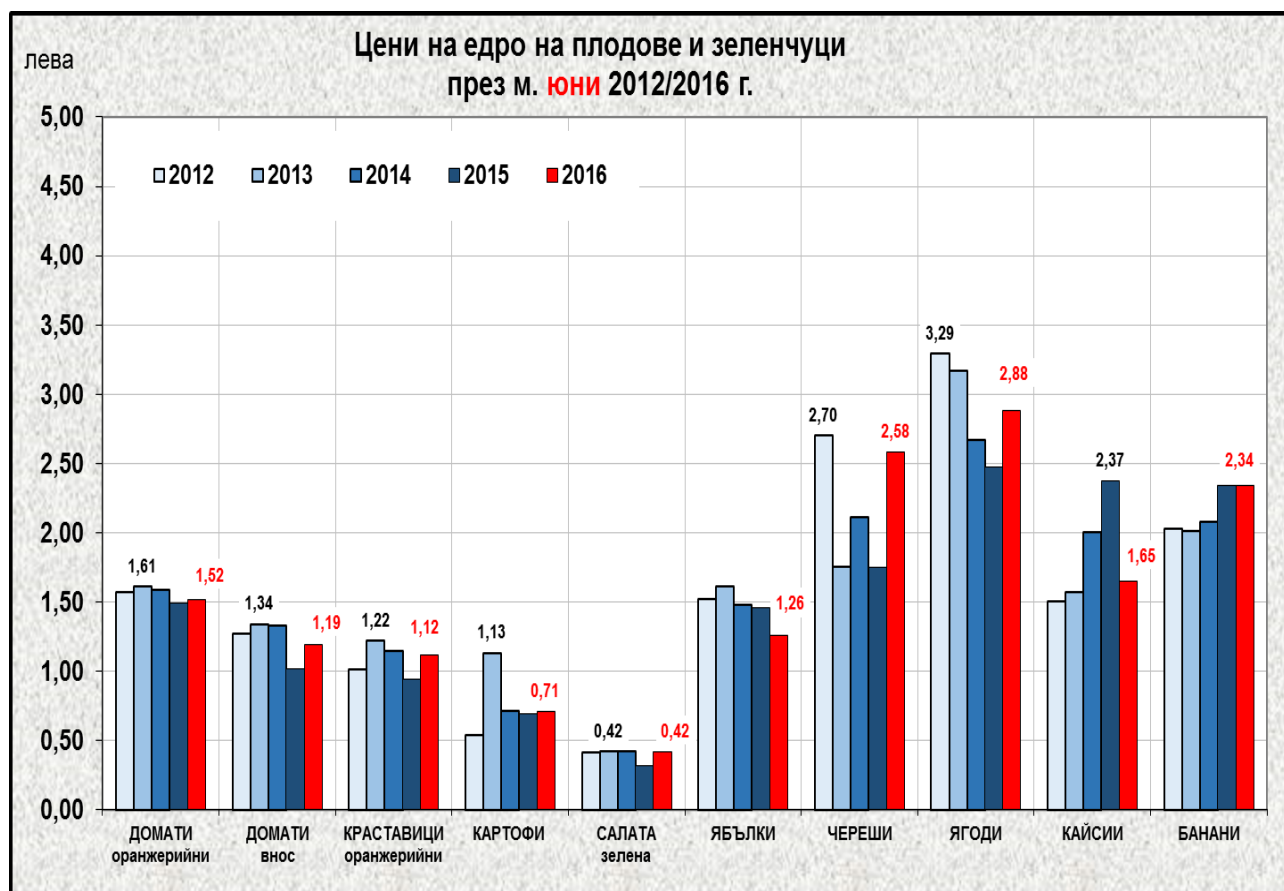
Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. юни 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 – 2016 г.) показва следните тенденции: (табл. 6 и фиг. 19)

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. юни на последните пет години е функция и от конкретните метеорологични условия.

Таблица 6

юни	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КАРТОФИ	САЛАТА зелена	ЯБЪЛКИ	ЧЕРЕШИ	ЯГОДИ	КАЙСИИ	БАНАНИ
год.										
2012	1,57	1,27	1,01	0,54	0,41	1,52	2,70	3,29	1,50	2,03
2013	1,61	1,34	1,22	1,13	0,42	1,61	1,75	3,17	1,57	2,01
2014	1,59	1,33	1,15	0,71	0,42	1,48	2,11	2,67	2,00	2,08
2015	1,49	1,02	0,94	0,69	0,32	1,46	1,75	2,47	2,37	2,34
2016	1,52	1,19	1,12	0,71	0,42	1,26	2,58	2,88	1,65	2,34

Фигура 19

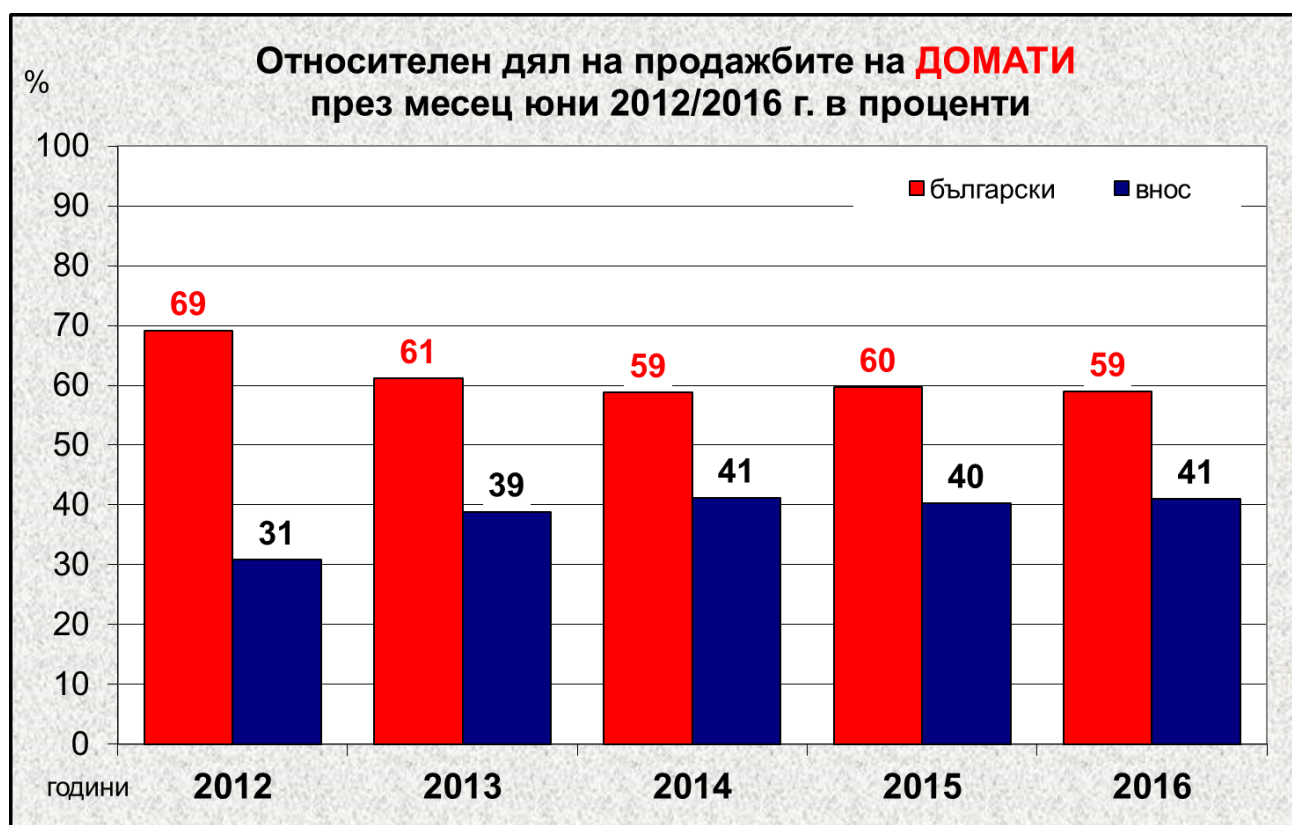

Таблица 7

стока	произход	2012	2013	2014	2015	2016
домати	бг	69	61	59	60	59
	внос	31	39	41	40	41
краставици	бг	92	77	67	90	77
	внос	8	23	33	10	23
картофи	бг	83	78	83	69	85
	внос	17	22	17	31	15
ябълки	бг	18	24	29	13	33
	внос	82	76	71	87	67
ягоди	бг	95	69	92	92	81
	внос	5	31	8	8	19
кайсии	бг	22	29	43	30	60
	внос	78	71	57	70	40

- Цените на българските оранжерийни домати и на домати от внос през м. юни 2016 г. са по-високи спрямо същия месец на 2015 г., но остават на по-ниско ниво спрямо същия месец на периода 2012 – 2014 г.

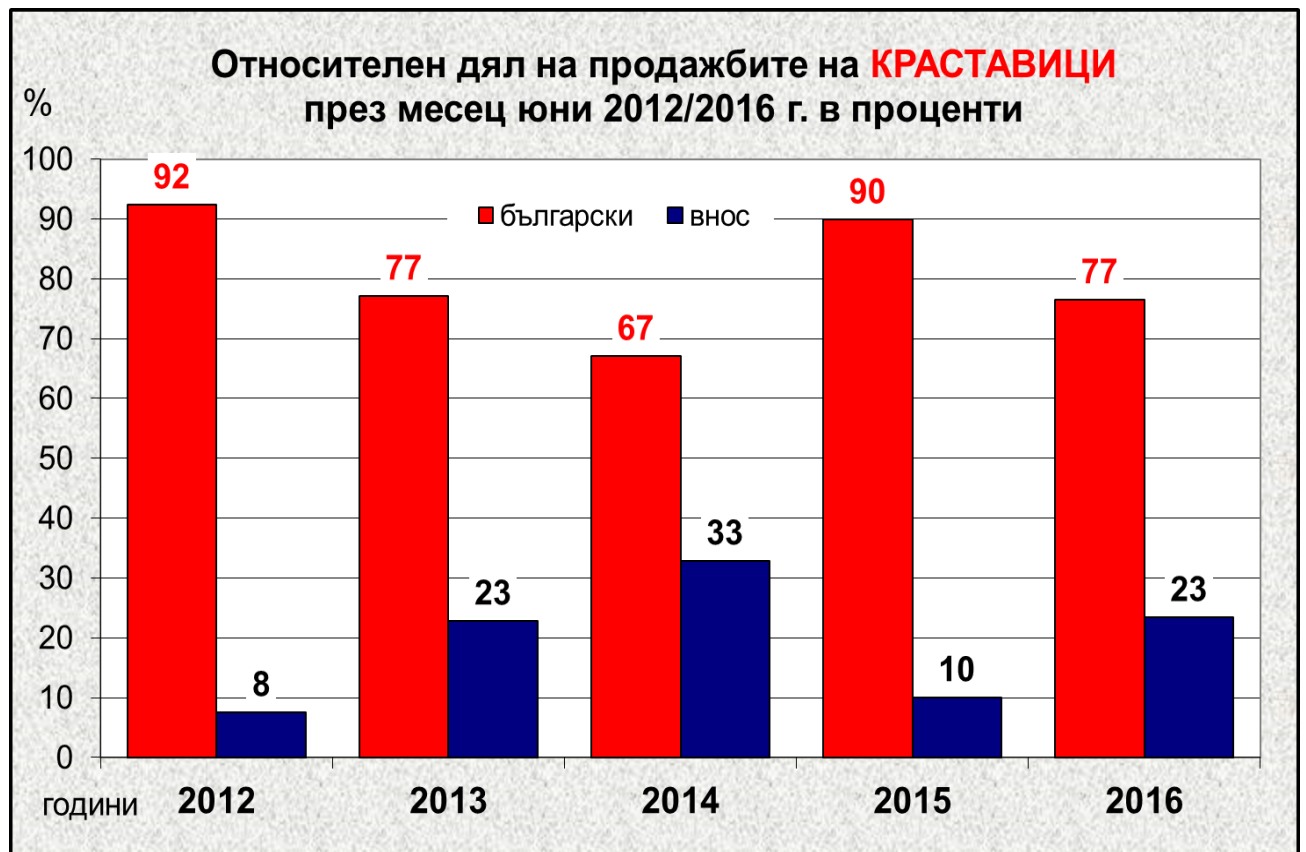
Продажбите на български оранжерийни домати на стоковите тържища през месец юни в периода 2012 – 2016 г. надвишават количествата от внос и са съставляват около 60% от общите продажби. (фиг.20 и табл. 7)

Фигура 20

- Цените на българските оранжерийни краставици през м. юни на настоящата година остават над нивата от същия месец на 2015 и 2012 г., по-ниски са м. юни 2013 г. и се доближава до нивото от 2014 г.

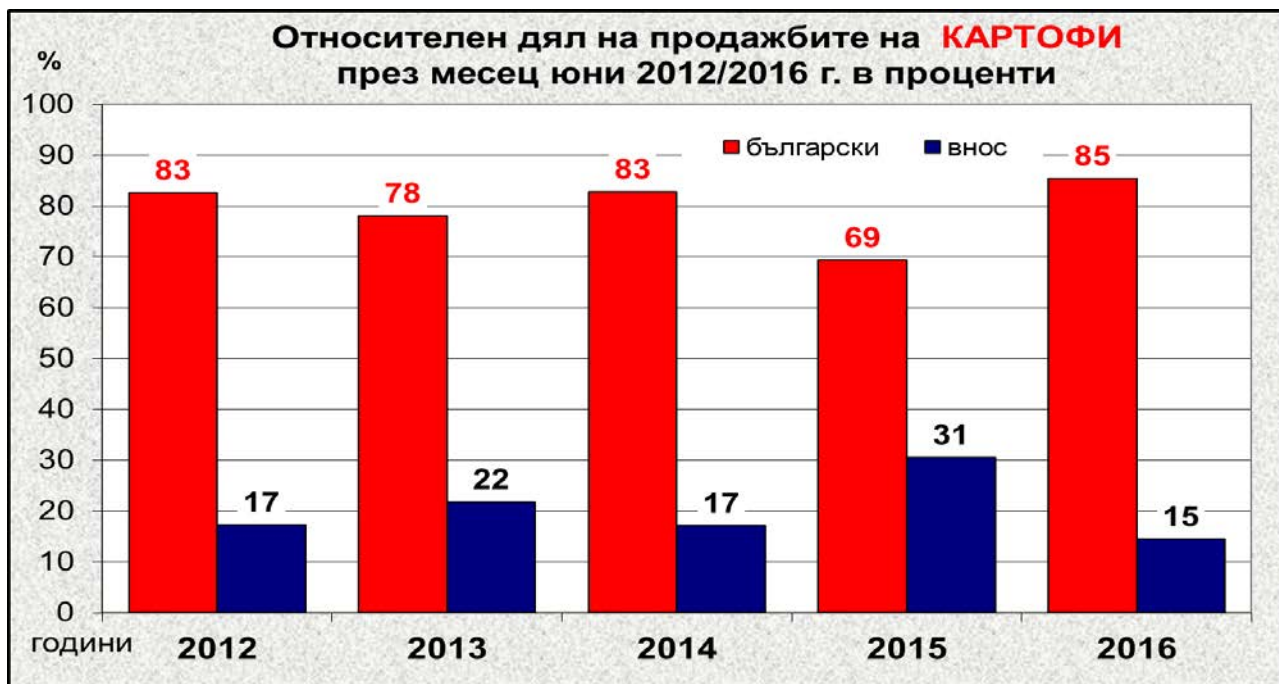
Наблюденията на пазара през последните пет години показва, че производството и продажбите на български оранжерийни краставици надвишават количествата на краставиците от внос. Най-голям относителен дял на българските краставици е имало през юни 2012 г. (92%). Въпреки, че и през тази година българските краставици са повече от вносните, в сравнение с предходния период относителният дял през тази година е по-малък от 2015 г. и 2012 г., по-висок е от 2014 г. и се доближава до 2013 г. (61%). (фиг.21)

Фигура 21

- Цената на картофите през тази година се доближава до нивото от предходните две години, малко е по-висока спрямо 2012 г. и е по-ниска спрямо същия месец на 2013 г. и 2015 г. Най-висока цена през петгодишния период картофите имат през м. юни 2013 г.

- През м. юни в периода 2012 – 2016 г. продажбите на български картофи надвишават продажбите на картофите от внос и съставляват около 70 – 80% от общите продажби, осъществени на стоковите тържища. Най-нисък относителен дял имат продажбите на български картофи през миналата година. (фиг. 22)

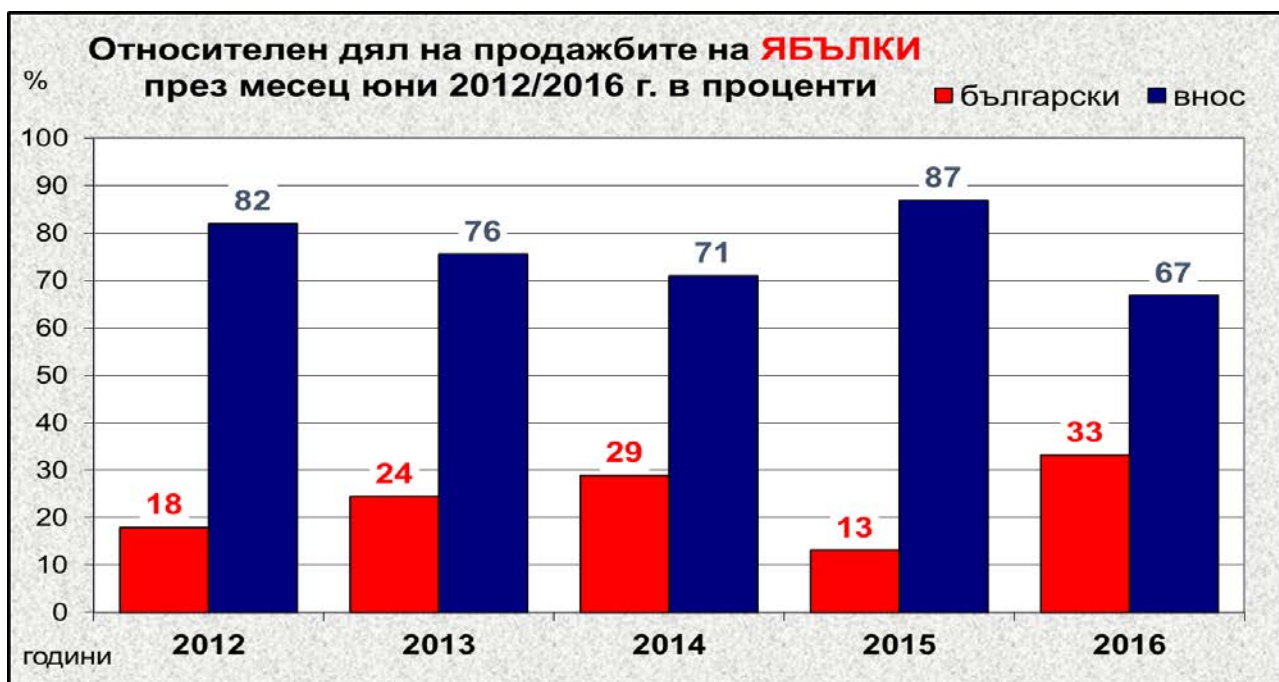

Фигура 22

- През настоящата година цената на зелената салата и репите се задържат около нивата от предходните години.

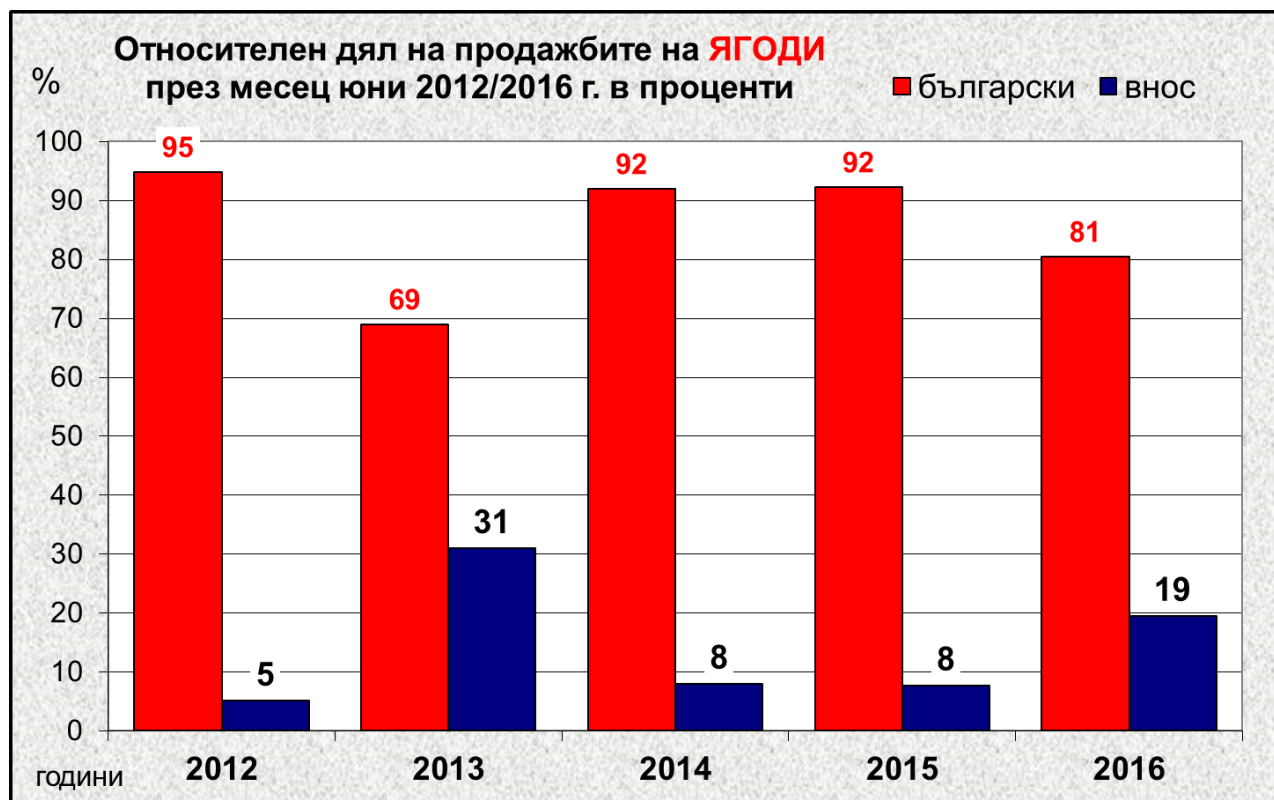
- Цената на бананите през м. юни тази година се доближава до нивото от 2015 г. и е малко по-висока от 2012 и 2014 г.

- Въпреки крайно недостатъчните количества ябълки, които се предлагат на нашия пазар, цените им през годините остават стабилни и през тази година са малко под нивото от същия месец на предходните години. Относителният дял на българските ябълки през тази година остава по-нисък от този на вносите, но е по-голям в сравнение с предходните години. (фиг. 23)

Фигура 23

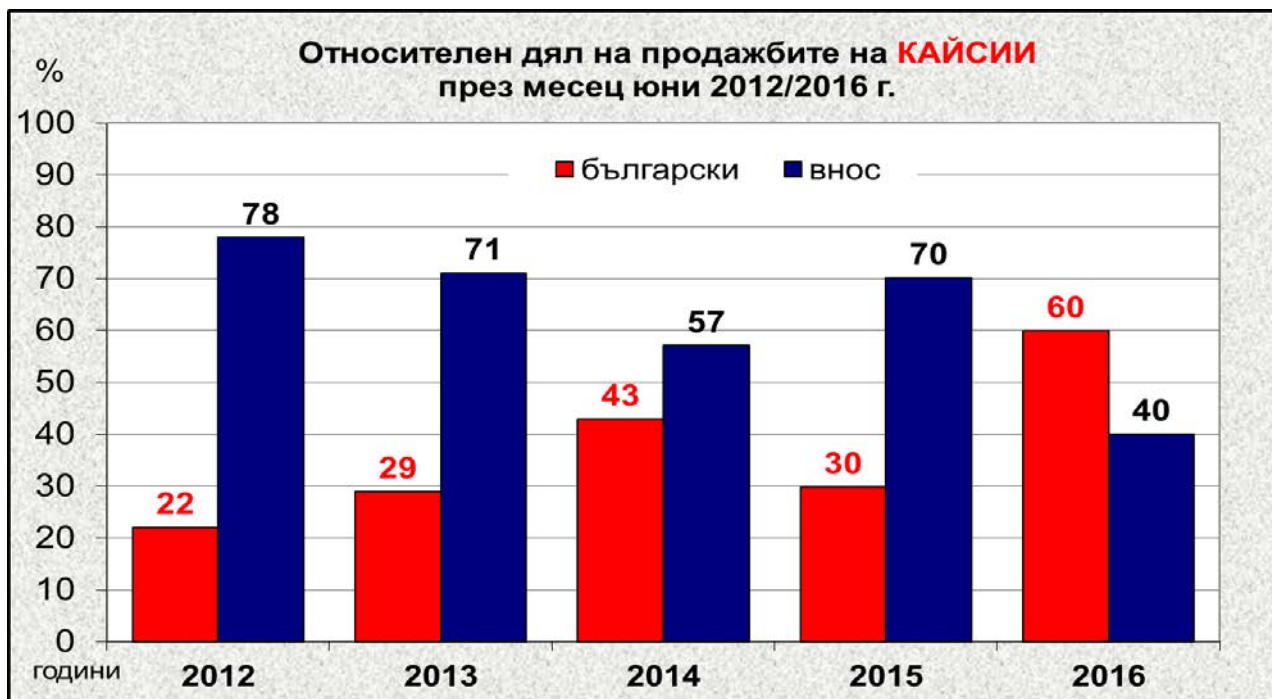
- През юни тази година цената на ягодите е на по-високо ниво в сравнение със същия месец на предходните две години, но са по-евтини в сравнение със същия месец на 2012 и 2013 г. През целия анализиран период относителният дял на продажбите на български ягоди през м. юни е по-голям и съставлява около 80 – 90% от общия обем продажби. Изключение прави 2013 г., когато българските ягоди са с по-малък превес при продажбите в сравнение с другите години. (фиг. 24)

Фигура 24

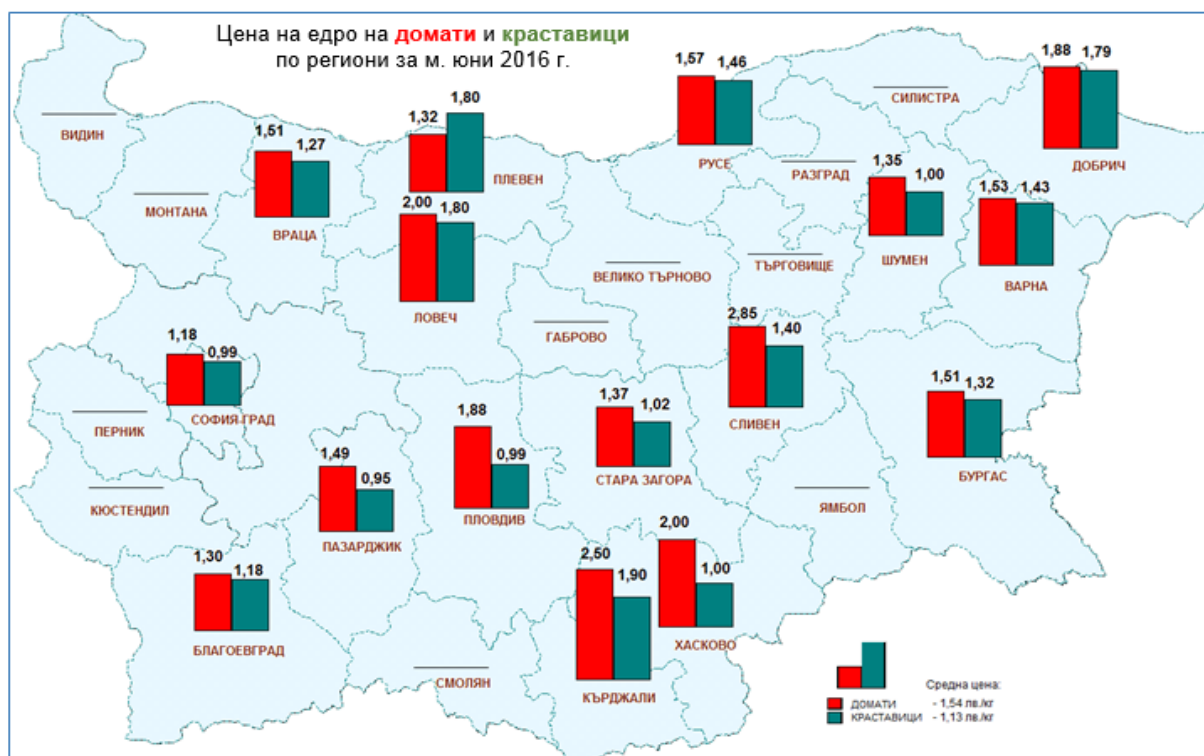
- Лошите климатични и метеорологични условия в края на пролетта и началото на лятото на тази година доведе до слаба реколта от ранните черешки. Недостатъчното предлагане на черешки и голямото търсене на пазара доведе до високи цени през този месец. Близки до тазгодишните климатични условия имаше и през 2012 г., когато цените на черешките са били най-високи за петгодишния период.

- За разлика от слабата реколта на черешките, реколтата от кайсии през тази година е по-добра. Българските кайсии се появиха на пазара по-рано, а цените им са значително по-ниски спрямо същия месец на предходните две години. Наблюденията през последните пет години показват, че през м. юни на пазара преобладават кайсиите от внос и то в сравнително голям относителен дял. През настоящата година количествата български кайсии надвишават продажбите на кайсии от внос и съставляват 60% от общия обем продажби.(фиг. 25)

Фигура 25

Анализът на цените на едро на домати и краставици по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони от средната за страната цена са значителни и достигат до 60 - 80%. При средна цена за страната през м. юни на домати 1,54 лв./кг, средната цена на домати на тържищата в област Сливен е 2,85 лв./кг, а в област София 1,18 лв./кг. Най-висока цена на едро на краставиците през юни е отчетена в област Ловеч и Плевен – 1,80 лв./кг, а най-ниска в област София – 0,99 лв./кг при средна за страната цена 1,13 лв./ кг. (фиг. 26)

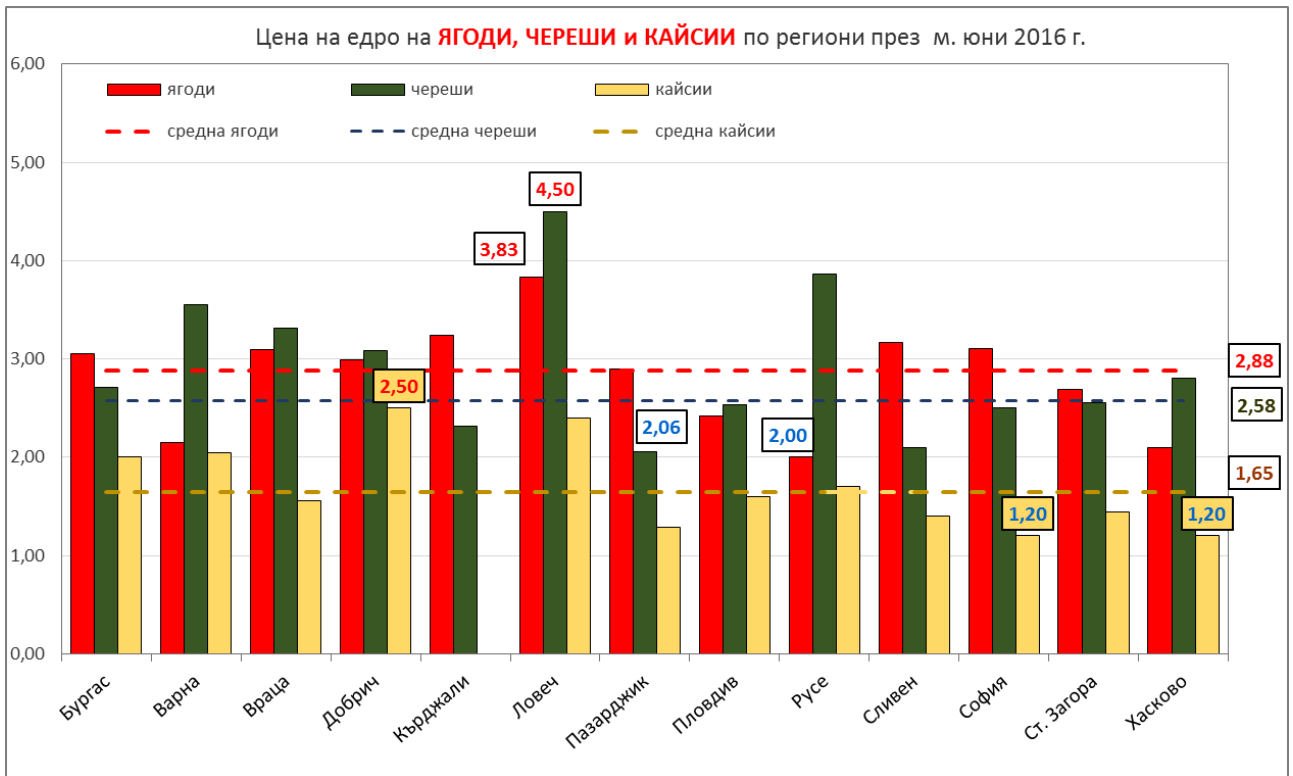

Фигура 26

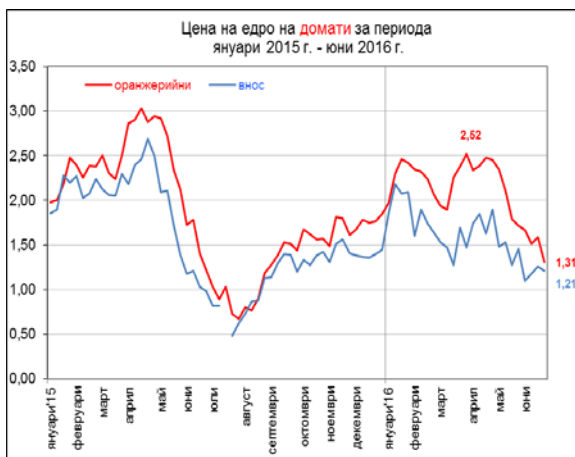
Най-скъпо са се търгували през юни ягодите на тържищата в област Ловеч – 3,83 лв./кг, а най-евтини те са били в Русенска област – 2,00 лв./кг. (фиг. 27)

При средна цена за страната на черешите 2,58 лв./кг, цената им в Ловешка област е 4.50 лв./кг, а на тържищата в област Пазарджик тя е 2.06 лв./кг. (фиг. 27)

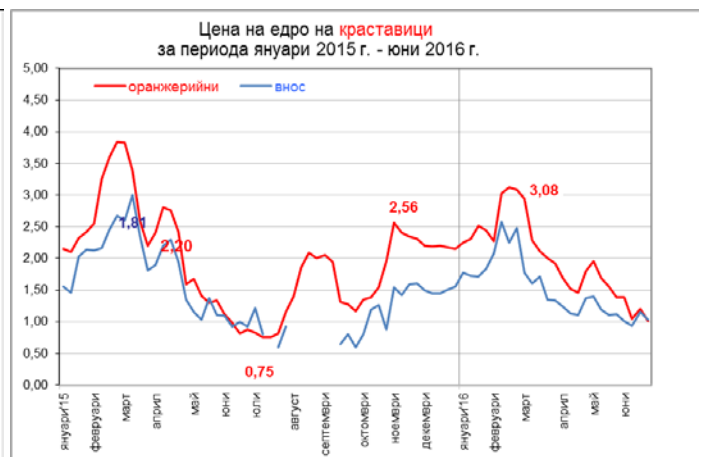
Най-висока цена на кайсиите през м. юни 2,50 лв./кг е регистрирана в област Добрич, а най-ниската такава е отчетена в областите София и Хасково – 1,20 лв./кг. Средната цена на кайсиите за месеца е 1.65 лв./кг. (фиг.27)

Фигура 27

Фигура 28

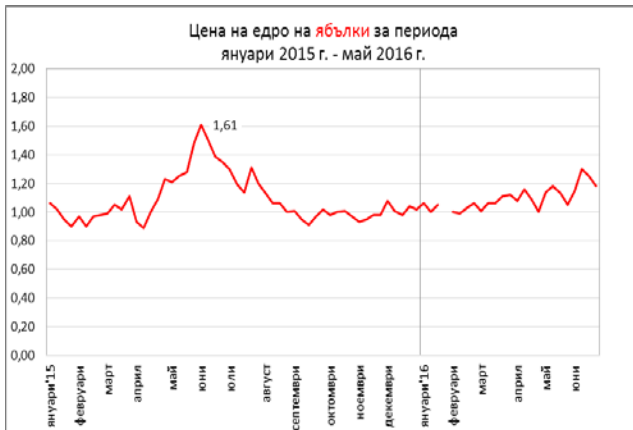
Фигура 29

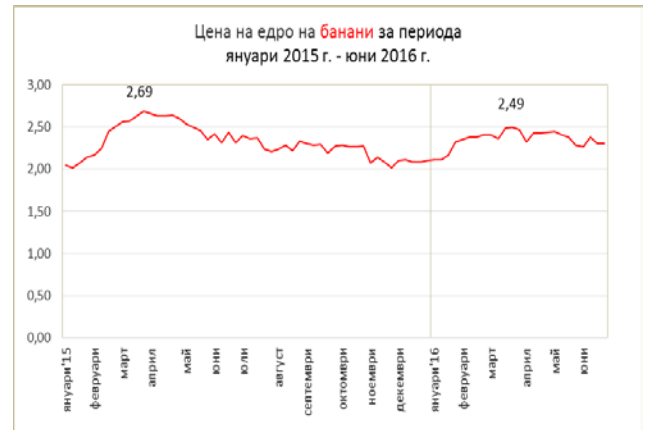
Фигура 30

Фигура 31

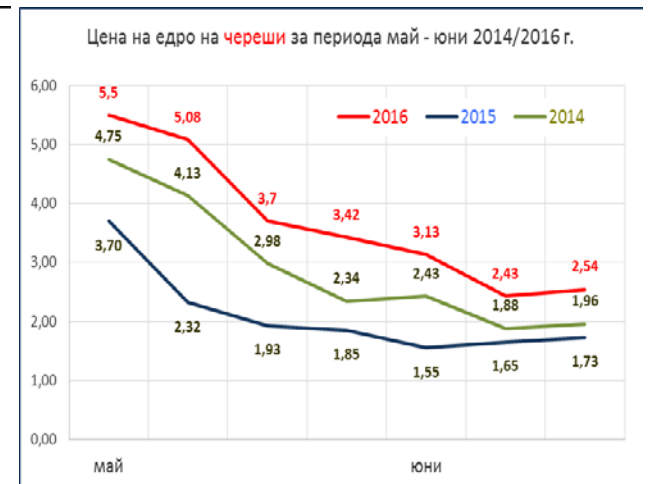
Фигура 32

Фигура 33

Фигура 34

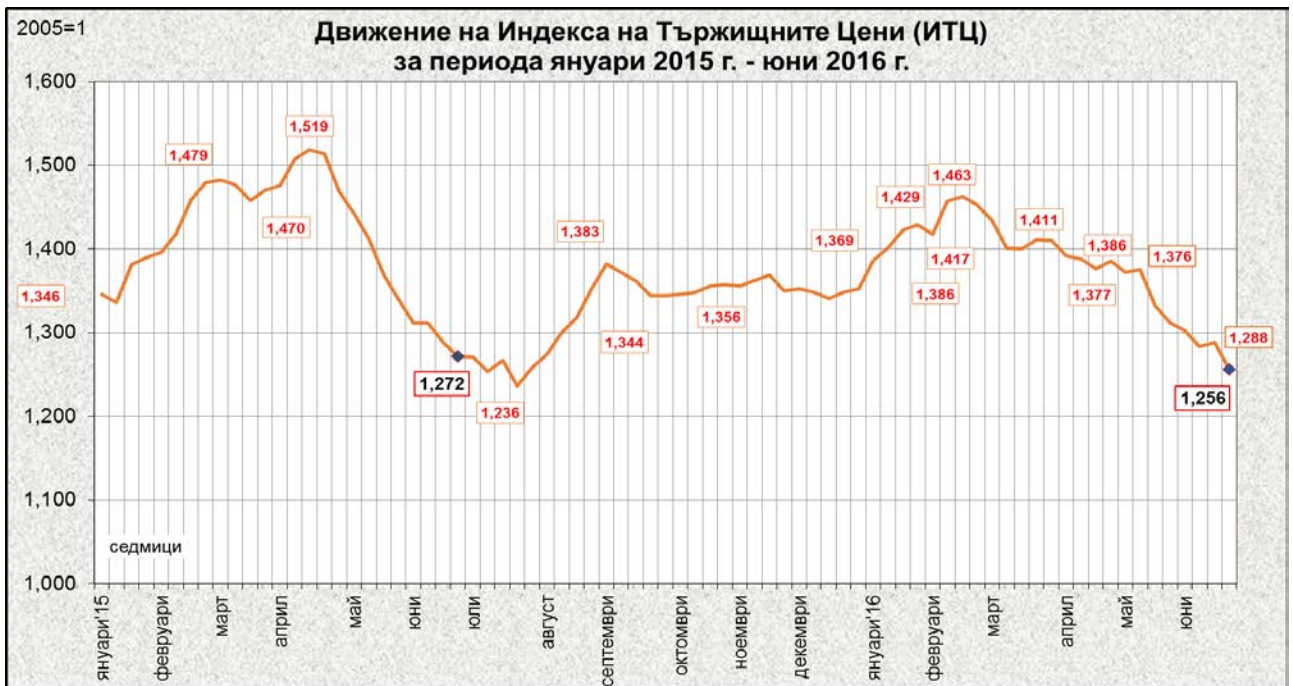

Фигура 35

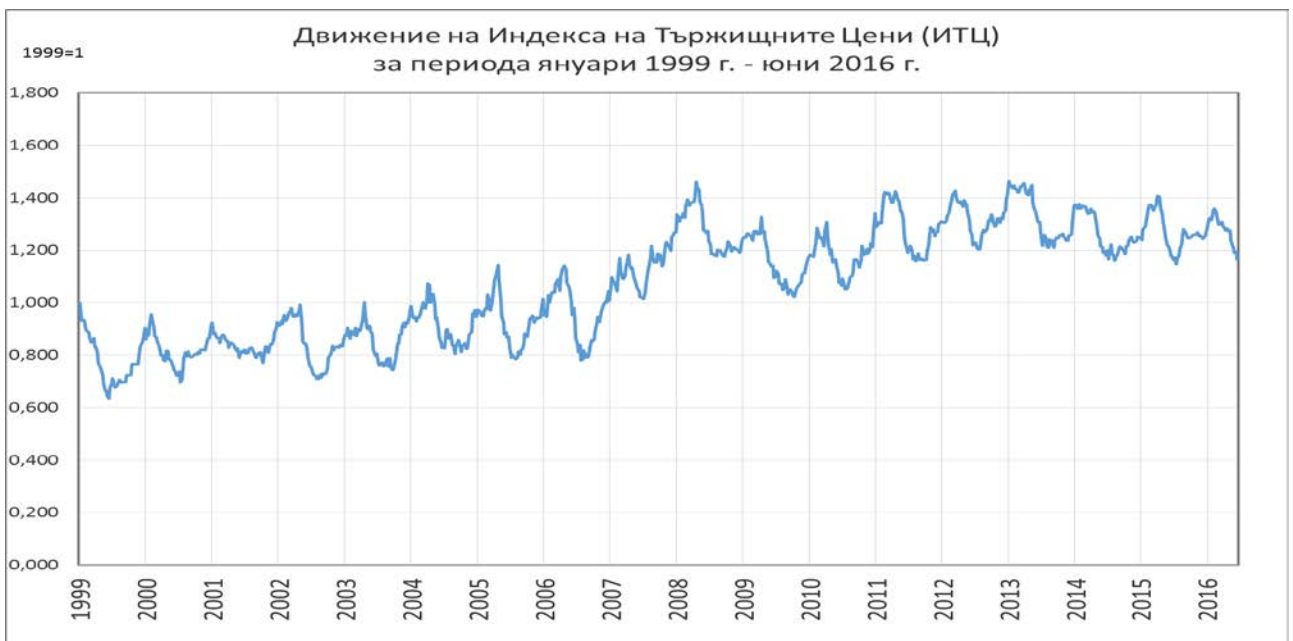
3. Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

От началото на м. май се наблюдава трайно понижение на стойностите на Индекса на Тържищните Цени. В средата на м. юни има кратък и слабо изразен възходящ тренд, резултат от повишението през този период на цените на някои плодове и зеленчуци. През следващите седмици кривата придобива устойчив низходящ характер. В края на юни индексът стъпва на ниво от 1,256 пункта. Понижението на стойностите спрямо началото на месеца е 3,5%.

Като цяло кривата на индекса през юни 2016 г. повтаря тенденцията от същия месец на миналата година, като стойностите се доближават до нивата от м. юни 2015 г. (фиг. 36 и 37)

Фигура 36

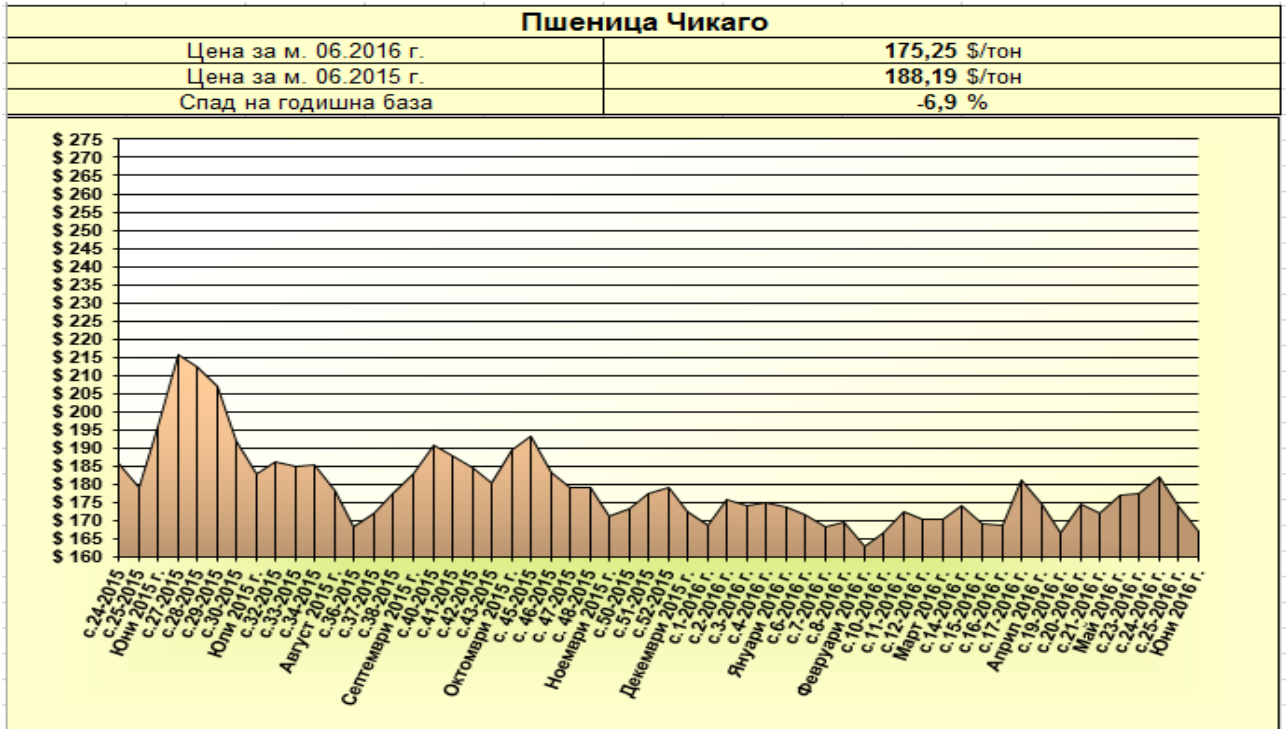
Фигура 37

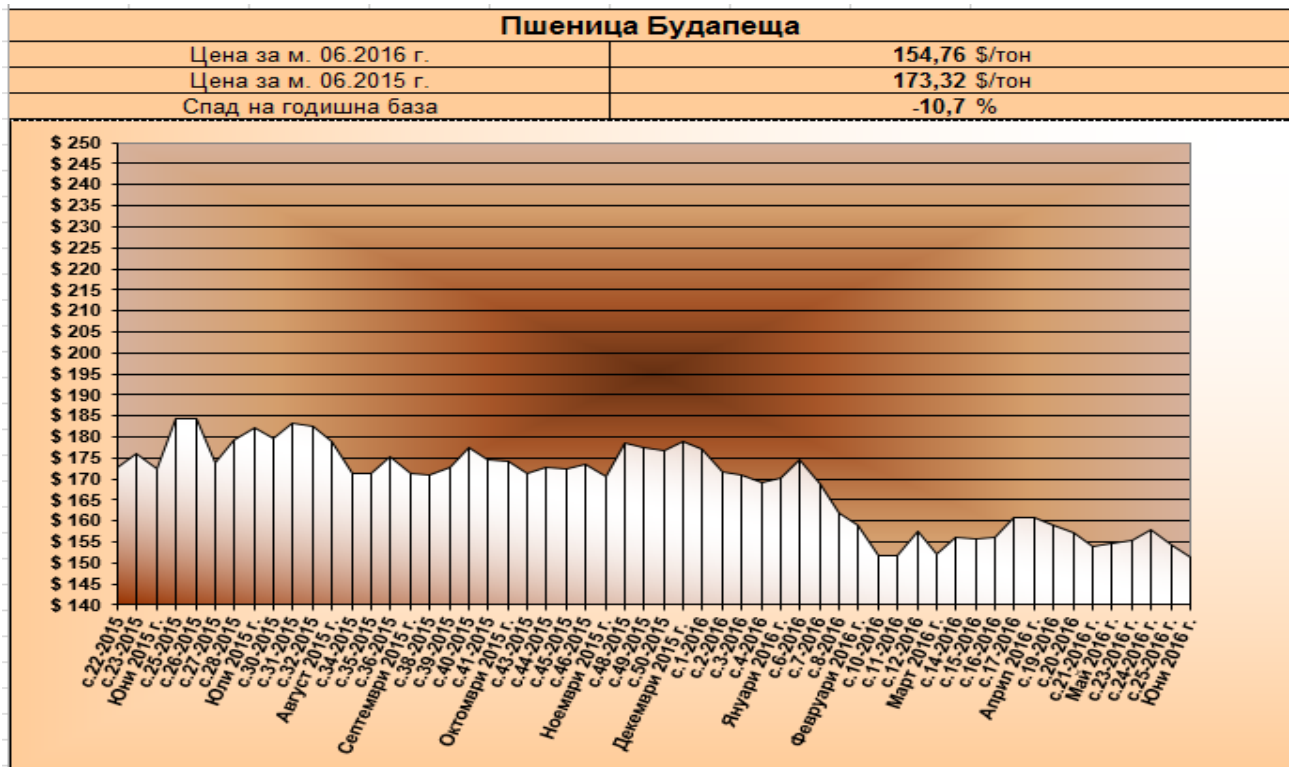
4. Международни цени

През м. юни 2016 г. се наблюдава спад на годишна база на пшеницата на стоковите борси в Чикаго и Будапеща съответно с 6,9% и 10,7%. (фиг.38 и 39)

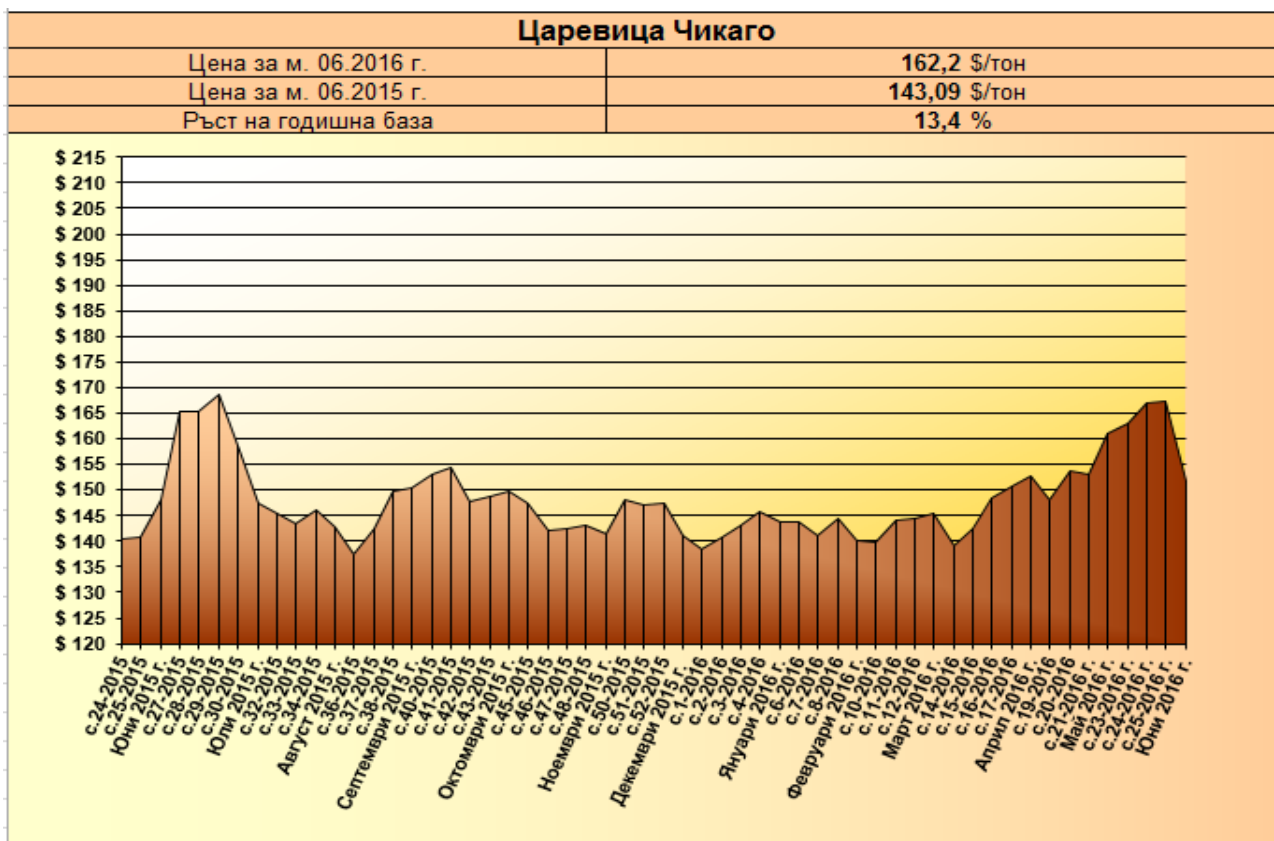
Цената на царевичата в Чикаго бележи ръст на годишна база от 13,4%. Значително покачване на стойностите има и на стоковата борса в Будапеща, където е регистриран ръст от 23%. (фиг. 40 и 41)

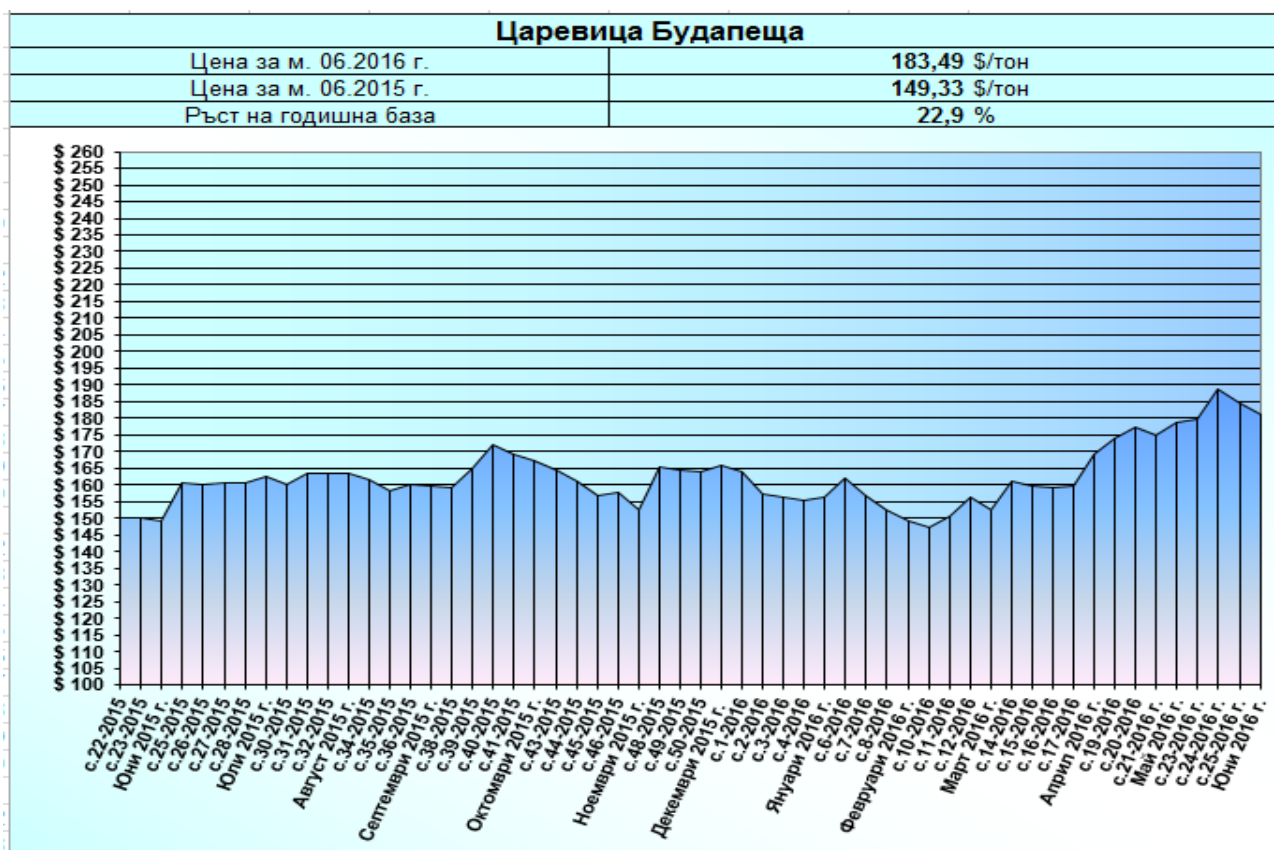
Фигура 38

Фигура 39

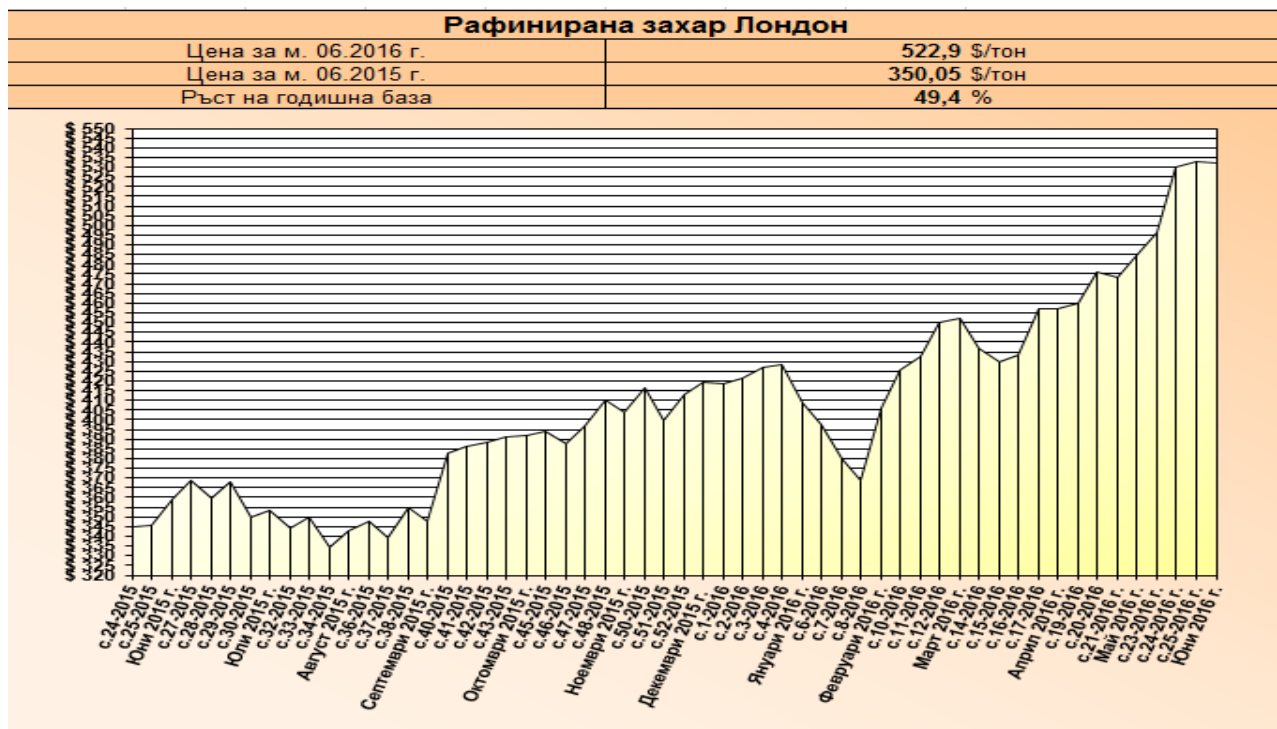

Фигура 40

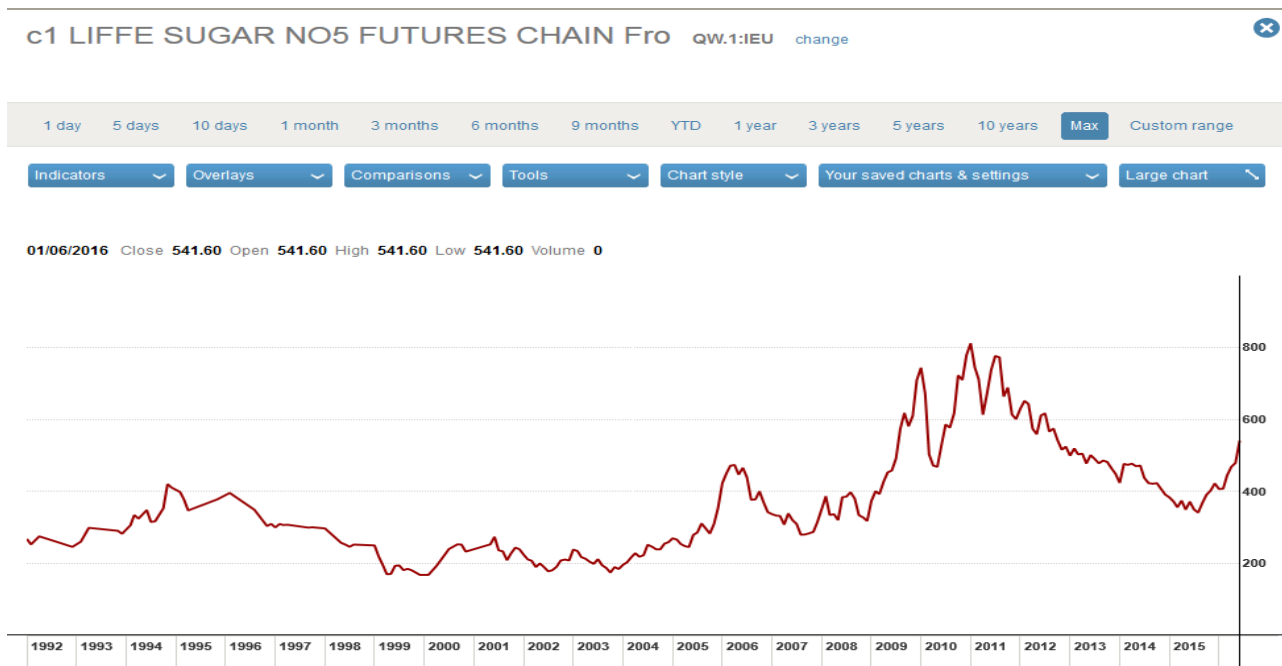

Фигура 41

На международния пазар продължава посъпването на захарта, като на Лондонската стокова борса е отчетен значителен ръст на цената в периода 19 февруари – 24 март, когато захарта посъпва с 26%. След известен спад през втората половина на м. март, през м. април и май кривата отново тръгва нагоре. Посъпването на захарта на годишна база на международния пазар е близо 50%. (фиг. 42) Въпреки наблюдаваният устойчив ръст на цената на захарта на международния пазар през последните месеци, тя остава много под пиковите стойности от лятото на 2011 г., когато цената достигна исторически за последните 20 години стойности от 850 долара/тон. (фиг. 43)

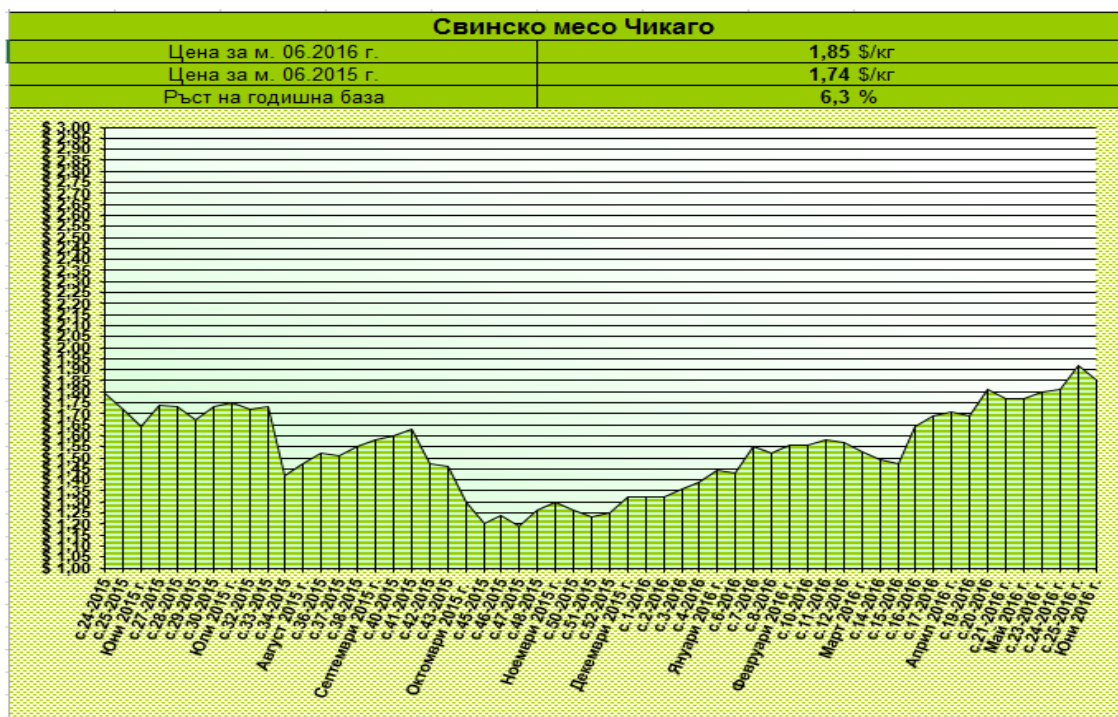

Фигура 42

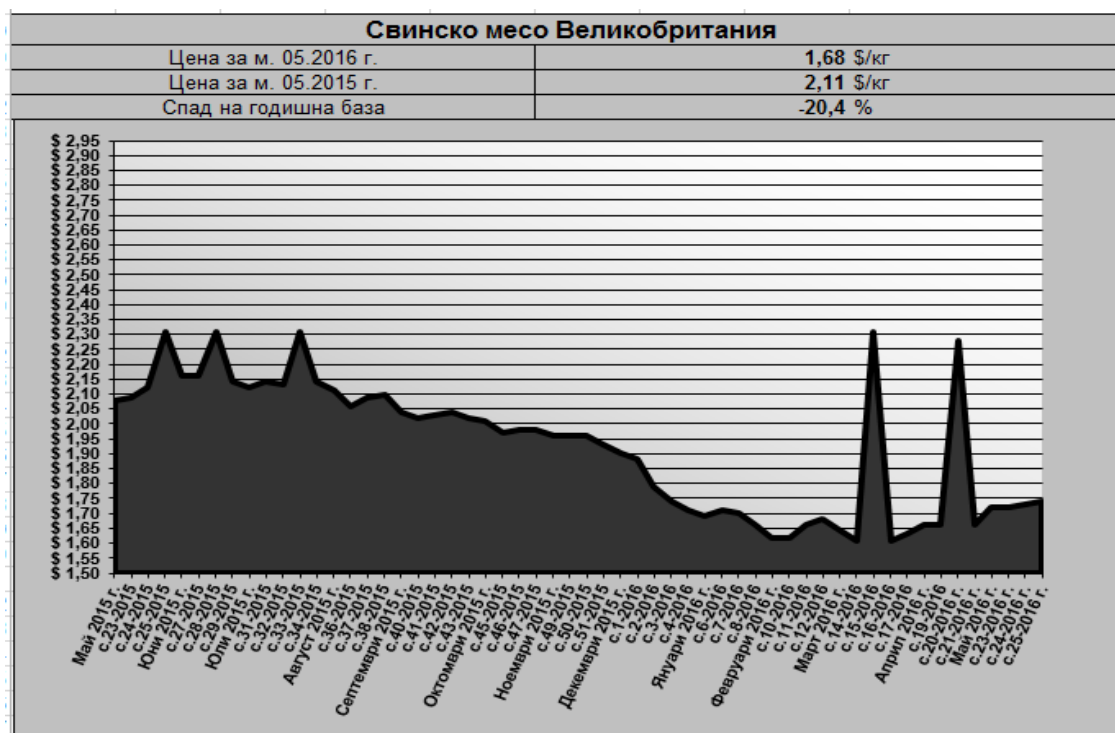

Фигура 43

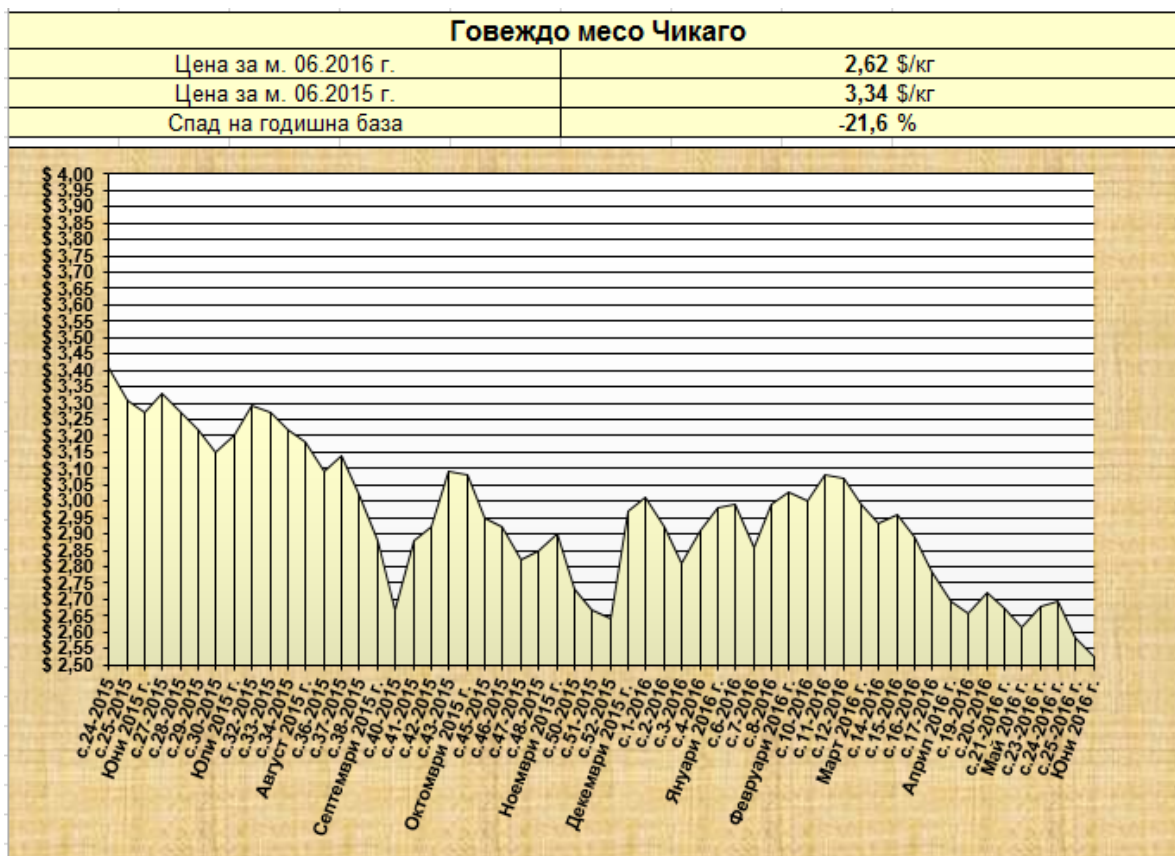
След няколко месеца на покачване на международната цена на свинското месо, през м. юни се наблюдава известно стабилизиране на стойностите. На борсата в Чикаго е отчетен ръст на годишна база от 6,3%. Като цяло кривата на цената на свинското месо във Великобритания през едногодишния период има низходящ тренд с няколко пикови момента в началото на 2015 г. и януари и март 2016 г. През последния месец е отчетен спад на годишна база от 20.4%. (фиг.44, 45) При цената на говеждото месо има спада на годишна база, който е по-силно изразен на борсата в Чикаго. (фиг. 46 и 47)

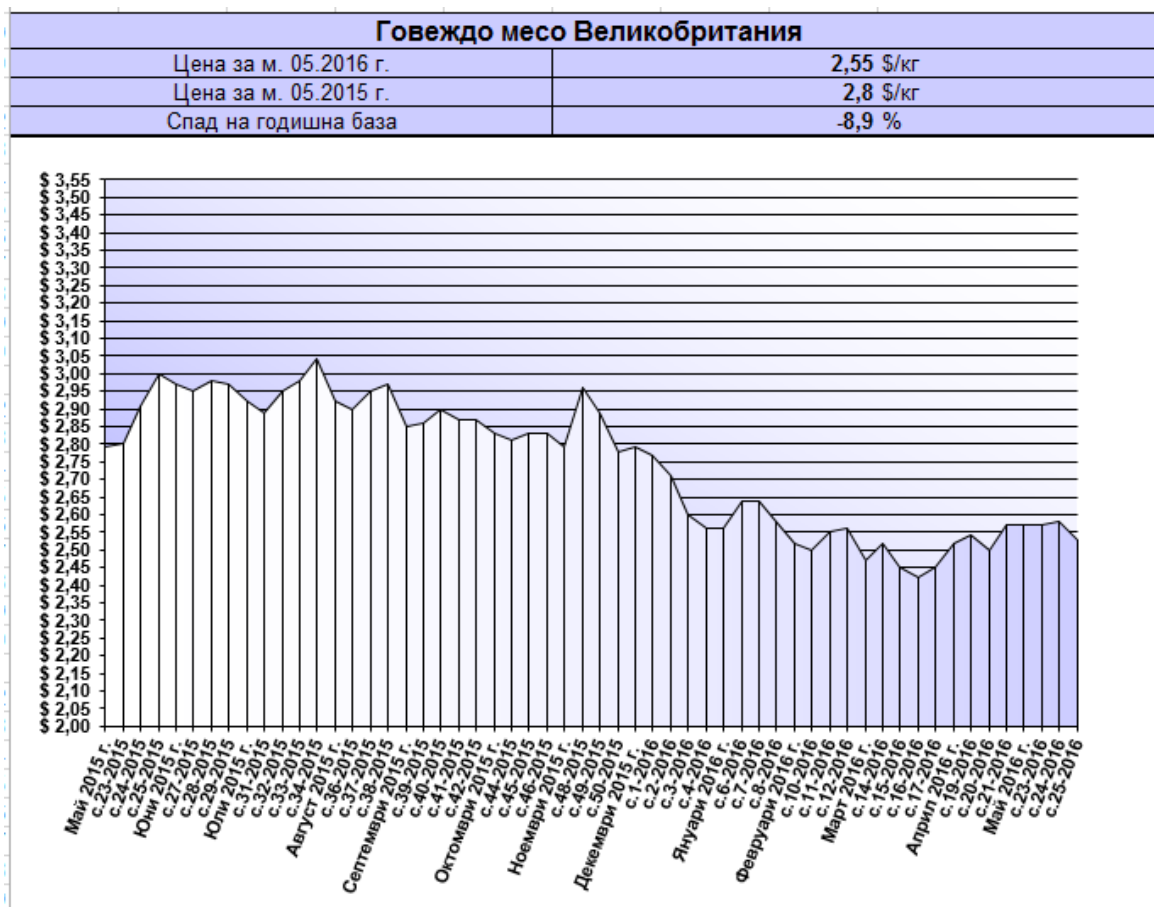
Фигура 44

Фигура 45

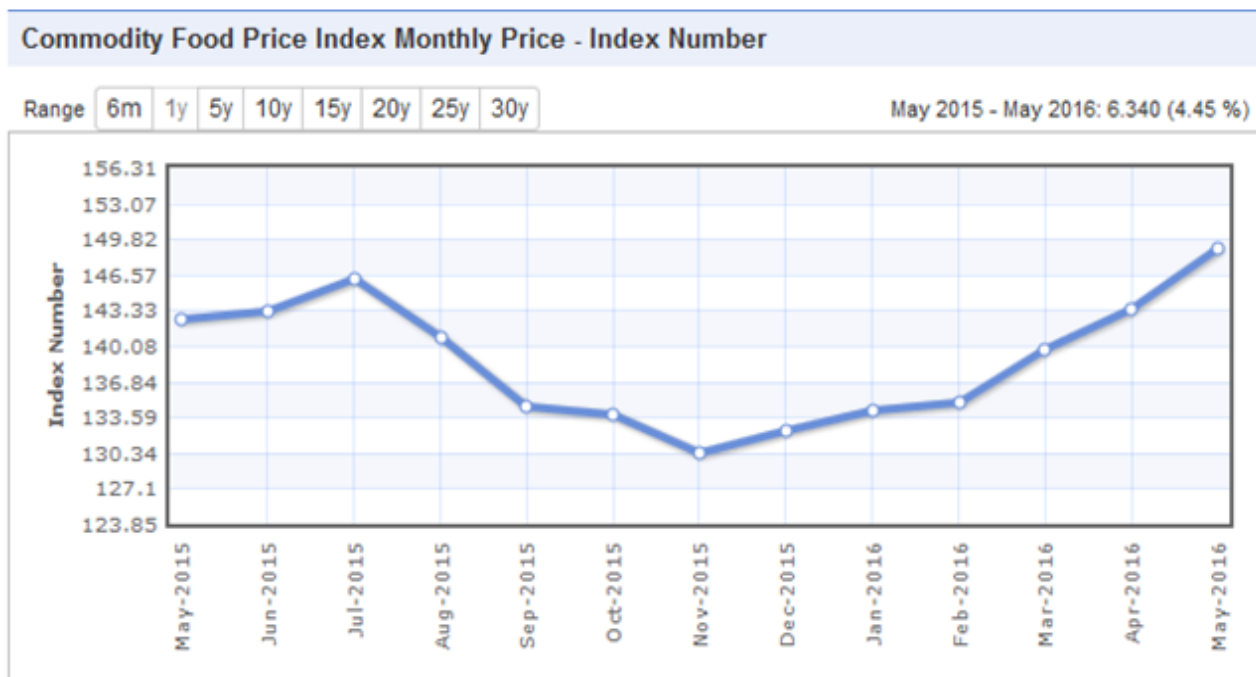
Фигура 46

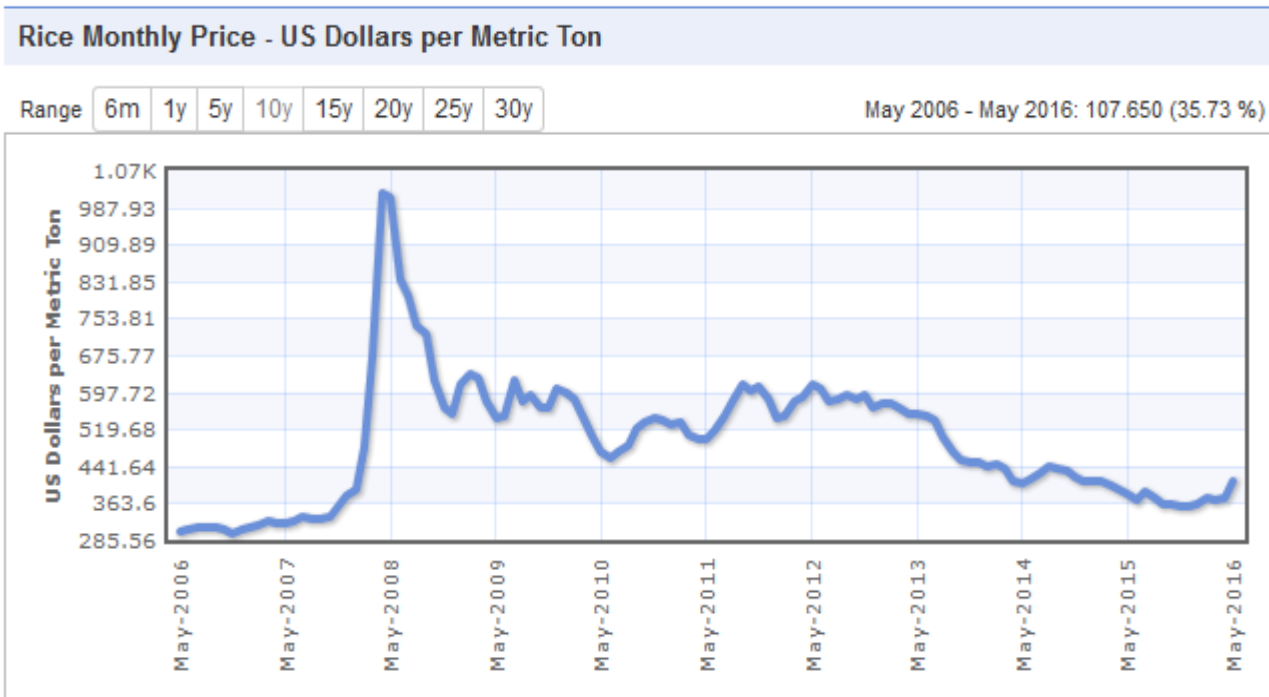
Фигура 47

След продължителен и устойчив тренд при движението на цената на ориза на международния пазар, от м. ноември 2015 г. се наблюдава възходяща тенденция, която се задържа и през първите пет месеца на настоящата година. Въпреки поскъпването на ориза през последните месеци, стойностите са много под пиковите цени от май 2008 г., когато цената на ориза беше 1000 \$/тон. Поскъпването на ориза на световния пазар до момента не се отразява на вътрешния ни пазар, който през последните години остава балансиран. (фиг. 48 и 49)

Международна цена на ориз

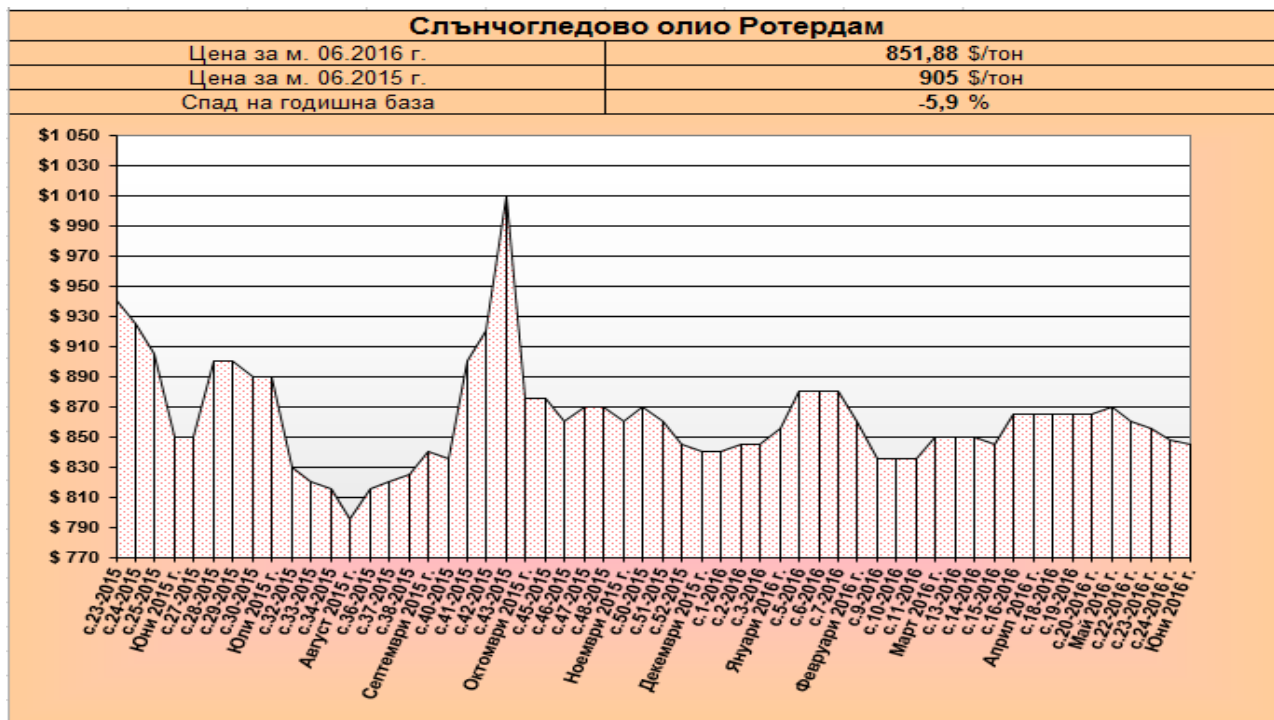

Фигура 48

Фигура 49

Цената на нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам бележи спад на годишна база от 6%, като се наблюдава краткотраен пик на стойностите в края на м. септември 2015 г., когато цената достига 1010 долара/тон. (фиг. 51) Като цяло през последните две години цената на слънчогледовото олио на международния пазар е стабилна. В средата на 2013 г. кривата бележи рязък спад и се стабилизира около ниво от 1000 долара. (фиг. 50)

Фигура 50

Фигура 51

С уважение,

ВЛАДИМИР ИВАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ